

LISTY UNIVERSITY OBRANY

ÚNOR 2008

Afghánistán objektivem kaplana

Výstava jedinečných fotografií „Čeští vojáci v misi ISAF/PRT - 6. kontingent ve Fajzabádu“ je ve foyer Univerzity obrany otevřena od 7. února. Autorem autentických snímků je kapitán Mgr. Martin Vařeka, kaplan Univerzity obrany.

Pořízeny byly na jeho loňské misi v Afghánistánu. Martin Vařeka zde působil jako duchovní opora vojákům 43. výsadkového mechanizovaného praporu z Chrudimi. V součinnosti s jednotkou civilní a vojenské spolupráce CIMIC byl na Moravě hlavním organizátorem charitativní sbírky na pomoc afghánským dětem. Jejím výsledkem byla tuna a půl školních potřeb a hraček a přes dvě stě tisíc korun, které putovaly do Fajzabádu na nákup potřebných věcí pro místní školy a sirotčince.

Série snímků z civilního i vojenského života dokumentuje atmosféru a život v provincii Badaškán. Často z nich číší zoufalství, bolest, chudoba a těžký život domorodých obyvatel. Zachycují však také momenty, kdy humanitární pomoc vojáků pomáhajících při obnově válkou zničeného Afghánistánu vykouzila na tváři obyvatel šťastné úsměvy. To byly také nejhezčí momenty fotografa, jehož objektiv většinou zaznamenával těžké poměry této země.

„Nejhorší bylo to, že naděje ke zlepšení jejich života je příliš daleko a že naše pomoc je jenom kapkou v moři,“ přemítá kaplan. „Nejvíce se mi dařilo fotit děti a muže, ženy jsou svázány tradicí. Nechávat se fotit je podle nich neslušné. Vážím si toho, že jsem na svých snímcích mohl dokumentovat i běžný život našich vojáků v afghánské misi. Když se v armádě řeší nasazení vojáků, většinou se uvažuje v technických intencích. Ale ono se nejedná jenom o úspěch a neúspěch operace, ale také o konkrétní dopady na civilní obyvatelstvo, které má ve své válkou postižené zemi kořeny a budoucnost. A to jsem se právě snažil při focení civilního obyvatelstva zachytit. Zároveň jsem ale chtěl zaznamenat běžný život vojáků, kteří jsou vlastně v koncovém článku celého armádního systému,“ řekl autor výstavy.

Výstava je k vidění ve foyer budovy Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany na Kounicově 44 a potrvá do konce března. Vstup pro veřejnost je v pracovní dny od 8.00 do 18.00 hodin volný.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: kpt. Mgr. Martin Vařeka

Z OBSAHU

Den
otevřených dveří **3** Náš tým
v roli opozice **11**

Kolektivní
smlouva **4** Vojenským lékařem
v Kábulu **12**

Když zasvětité
život vědě **8** Na stáži
v Severní Karolíně **13**

Francouzská
spolupráce **5-7** Winter
Survival 2008 **14-15**

OBJEKTIVEM

Zkouškové období – noční můra studentů

Zkouškové období bývá pro studenty jedním z nejtěžších a samotné zkoušky pak pro mnohé noční můrou. Stihnou termíny? Zvládnou to? Co když ne? Všem je samozřejmě jasné, že záleží na průběžné přípravě a že za pár dnů se to dohnat nedá. Co se zaseje, to se také sklídí.

Náš objektiv zachytil studenty Fakulty ekonomiky a managementu, kteří napjatě postrádali před zkušební a přemítali jaké otázky na ně asi čekají. Někteří měli obavy, jiní se cítili uvolněně a s nadhledem. Na druhém obrázku se studentka Katedry vojenského managementu a taktiky připravuje na ústní zkoušku z vojenského managementu u docenta Vítězslava Stodůlky.

Foto a text: Mgr. Zdeňka Dubová

Volby do Akademického senátu Univerzity obrany

První volební období Akademického senátu Univerzity obrany se pomalu chýlí ke konci a to je čas pro všechny členy akademické obce vybrat své zástupce na další tři roky. V souladu s ustanovením čl. 3 Volebního a jednacího řádu Akademického senátu Univerzity obrany přijal Akademický senát na svém zasedání dne 23. ledna 2008 v Hradci Králové usnesení k vyhlášení voleb a stanovení termínů pro volby do Akademického senátu UO.

Volební obvod	Počet mandátů		
	akad.prac.	studenti	celkem
Volební obvod Fakulty ekonomiky a managementu	5	3	8
Volební obvod Fakulty vojenských technologií	5	3	8
Volební obvod Fakulty vojenského zdravotnictví	5	3	8
Volební obvod ostatních součástí UO - ÚSS, ÚOTS, ÚOPZHN a CJP	3	-	3
Celkem	18	9	27

Pro jednotlivé volební obvody Akademický senát Univerzity obrany vyhlásil tyto termíny voleb:

1. Volební obvod Fakulty ekonomiky a managementu UO

26. února 2008 – akademičtí pracovníci

27. února 2008 – studenti

28. února a 3. března 2008 – náhradní termíny pro akademické pracovníky a studenty.

2. Volební obvod Fakulty vojenských technologií UO

6. března 2008 – akademičtí pracovníci a studenti

11. a 13. března 2008 – náhradní termíny pro akademické pracovníky a studenty.

3. Volební obvod Fakulty vojenského zdravotnictví UO

26. února 2008 – akademičtí pracovníci a studenti

4. a 12. března 2008 – náhradní termíny pro akademické pracovníky a studenty.

4. Volební obvod „ostatní součásti UO“

29. února 2008 – akademičtí pracovníci

5. a 10. března 2008 – náhradní termíny pro akademické pracovníky.

Z výše uvedeného je patrné, že ve

volebních obvodech, kde akademickou obec tvoří jak akademičtí pracovníci, tak studenti, se volí zástupci do Akademického senátu Univerzity obrany zvlášť, a to vždy z příslušné části akademické obce. Aby volby ve volebních obvodech mohly být považovány za platné, musí se jich zúčastnit nejméně 15 % členů (zapsaných voličů) příslušné části akademické obce. Pokud bude účast členů (zapsaných voličů) akademické obce nižší, volby se v dané části opakují, přičemž se opět vyžaduje účast 15 % členů (zapsaných voličů) příslušné části akademické obce. V případě, že požadavek účasti napodruhé není splněn, opakují se volby v příslušné části akademické obce bez ohledu na účast členů (zapsaných voličů).

Za přípravu a provedení voleb, shromažďování návrhů na kandidáty a za zajištění regulérního průběhu voleb zodpovídají v jednotlivých volebních obvodech volební komise jmenované akademickými senáty fakult, resp. u čtvrtého volebního obvodu rektorem. Činnost těchto komisí pak koordinuje koordináční volební komise jmenovaná rektorem, která rovněž zveřejňuje zprávu o výsledcích voleb.

Bližší informace o volbách do Akademického senátu Univerzity obrany lze získat na jednotlivých součástech Univerzity obrany u členů volebních komisí.

Miloslav Havlín
předseda koordináční volební komise

Dobře vám studenti radím, neopisujte

Že se ve školách opisovalo a opisuje, to ví i každé malé dítě. Vysoké školy nejsou v tomto směru výjimkou. Opisuji se protokoly a měření, opisuje se u písemných testů. Ale že se opisuje i při zpracování závěrečných prací, to je na pováženou.

Tímto problémem se začali hlouběji zabývat na Masarykově univerzitě v Brně. Nelíbilo se jim, že studentské závěrečné práce, kterými se má student prokázat, a že se naučil tvořivě myslet a tvůrčím způsobem zpracovat zadaný problém, nejsou v některých případech původními díly. Texty v nich uvedené můžete najít často ve slovníku slovníků - Wikipedii, tedy na internetu či dokonce někdy i v práci kamaráda, který řešil podobný úkol v loňském roce. Nabídka elektronicky zpracovaných materiálů je opravdu široká a je to přece tak snadné – kliknout na počítač a internet nám hned nabízí celou plejádu textů, které jen do práce zařadit...

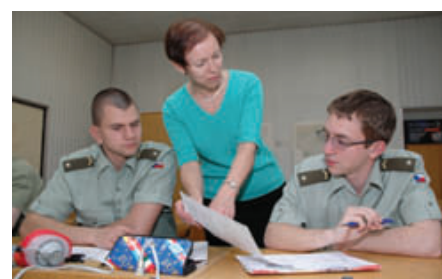
Ano, je to opravdu snadné, stačí zadat pár klíčových slov a ve vteřince máte k dispozici text, který je obsahuje. No a co když zadáte celý text? Pokud vám počítač takový shodný najde, byl již dříve někým zpracován a vás tedy rozhodně nelze považovat za jeho autora. Jednoduché, vidíte? Nyní to jen dotáhnout do použitelné podoby. A o to se právě pokoušejí na Masarykově univerzitě. Projekt se jmenuje „Odhalování plagiátů v závěrečných pracích“ a k jeho řešení se přihlásilo 18 českých vysokých škol. Mezi nimi i ta naše. Rozhodl o tom pan rektor na základě doporučení Pedagogické rady UO. Garancí realizace projektu na naší škole bylo pověřeno Studijní oddělení UO. Jeho podstatou je vytvoření celorepublikové databáze závěrečných prací, v níž se bude porovnávat, zda práce, nebo nejspíše tedy pouze její část, v ní již existuje.

A protože bychom byli rádi, aby v této databázi byly uloženy i práce letošních ab-

solventů, a ty jsou právě před dokončením, upřesníme v nejbližší době podobu, ve které budou práce do informačního systému vkládány, aby je bylo možno efektivně prohledávat a pak se ctí říci: „Nejedná se o plagiáty, ale o původní práce studentů naší školy.“

Bude to příjemné zjištění? Já osobně věřím, že ano.

Náčelník studijního oddělení UO
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
Ilustrační foto: archiv UO

Den otevřených dveří na Univerzitě obrany

O možnostech studia se budoucí uchazeči mohli více dozvědět na tradičním Dni otevřených dveří Univerzity obrany 31. ledna v areálu brněnských kasáren na Šumavské. O zájmu budoucích uchazečů svědčily obě naplněné posluchárny, kde se prezentovaly jednotlivé katedry Fakulty ekonomiky a managementu (10 studijních oborů) i Fakulty vojenských technologií (13 studijních oborů). Nadějní studenti se dozvěděli bližší informace ohledně přijímacího řízení, o průběhu studia, výhodách jež Univerzita obrany studentům poskytuje, a také o možnostech budoucího uplatnění a dalšího kariérního vzdělávání.

V diskusi příliš mnoho dotazů z řad uchazečů sice nezaznělo, ale v kuloárech se diskutovalo na téma obav z testů SCIO, či zvládnutí přijímacích testů z angličtiny. Někteří si libo-

vali v tom, že naše univerzita poskytuje také výhody, jako výhodné ubytování, bezplatné internetové připojení na ubytovnách, stálý příjem u vojenských studentů, prospěchové stipendium či další výhody, a především jistotu zaměstnání po absolutoriu. Jan Půža z Polné například uvedl: „Ke studiu na Univerzitě obrany mě láká finanční stránka a uplatnění ve vojenské sféře. Původně jsem již jednu vysokou školu začal studovat, ale poznal jsem, že to není to pravé ořechové a také bych těžko hledal uplatnění. Myslím, že to vše najdu tady.“ Trojice mladých mužů z Vysočiny se domnívá, že přijímací pohovory zvládnou. Jeden z nich, Ondřej Hruška z Nového Města na Moravě, má podanou přihlášku na Fakultu ekonomiky a managementu i na Fakultu vojenských technologií. „Snad jedna z možností vyjde,“ přemítá a spěchá za svými kamarády, aby si prohlédli studentské vojenské koleje na Chodské – možná svou příští ubytovnu.

To, jak se nakonec uchazeči rozhodnou, je otázkou velmi blízké budoucnosti. Přihlášky k přijímacímu řízení na Univerzitu obrany studenti odevzdali do 29. února. Letos se předpokládá přijetí více než tisíc nových studentů. V tomto akademickém roce budou

studenti obou prezentovaných fakult při přijímacím řízení poprvé testováni pomocí Národní srovnávací zkoušky společnosti SCIO.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

O studium vojenské medicíny je zájem

Třetí lednová sobota na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové patřila Dni otevřených dveří. Možnosti návštěvy fakulty využilo přes 160 středoškoláků a jejich rodičů. Královéhradecká fakulta, která připravuje budoucí vojenské lékaře, zubní lékaře, farmaceuty a manažery vojenské zdravotnické služby pro Armádu České republiky, tak zažila oproti loňskému roku zvýšený zájem uchazečů. Více jak polovinu tvořily dívky.

Den otevřených dveří proběhl 19. ledna za účasti hlavních akademických pracovníků školy, odborníků z exponovaných kateder a proděkanů pro studijní činnost z partnerské Lékařské a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy z Hradce Králové. Ve svém úvodním vystoupení děkan fakulty plk. prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D. řekl, že fakulta je jedinou školou v České republice zaměřenou na vojenské lékařství a vojenskou farmacii s řadou vysoce specializovaných pracovišť, která se zabývají ochranou před zbraněmi hromadného ničení a kde se připravují taktéž různí specialisté ze zahraničí. Proděkan pro studijní a pedagogickou činnost pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D. poté, ve svém vystoupení uvedl přehled otvíraných akreditovaných studijních programů a oborů a shrnul požadavky, které jsou kladeny na uchazeče o studium v průběhu přijímacího řízení i při náročném studiu. Po vystoupe-

ních dalších představitelů školy a pozvaných hostů proběhla beseda, kde byla zodpovězena řada otázek týkajících se procesu přijímacího řízení, přijímacích zkoušek, studia, zahraničních stáží, možností využívání volného času, studia cizích jazyků a v neposlední řadě také možností dalšího specializačního vzdělávání po ukončení studia, celoživotního vzdělávání a uplatnění absolventů fakulty v další profesionální kariéře v Armádě České republiky.

V další části si uchazeči prohlédli vybraná pracoviště kateder. Zaujaly zejména specializované učebny neodkladné lékařské péče v polních podmínkách (BATLS/BARTS) a specializované učebny akutní medicíny, které jsou vybaveny moderními trenažéry a monitorovacími jednotkami a dále specializované učebny Katedry organizace vojenského zdravotnictví a Katedry epidemiologie včetně vakcinačního

centra. Řada zájemců věnovala pozornost také ubytování na internátu a prostorám určeným pro aktivní a pasivní trávení volného času.

V posledních letech zájem o studium v otevřených prezenčních studijních programech několikanásobně převyšuje požadavky fakulty, což je dobrým předpokladem pro kvalitní výběr budoucích lékařů, zubních lékařů, farmaceutů a manažerů vojenské zdravotnické služby profesionální armády. Ke studiu jsou přijímáni pouze nejlepší z řad uchazečů, kteří splní náročné podmínky přijímacího řízení v přímé konkurenci s uchazeči o studium na civilních hradeckých fakultách Univerzity Karlovy.

Text: pplk. Peter Pudík
náměstník oddělení výuky, vědy
a zahraničních aktivit FVZ UO
Foto: Lenka Hrdličková

Kolektivní smlouva na rok 2008

Dne 28. ledna byla podepsána kolektivní smlouva na rok 2008 mezi Základní organizací Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany a Univerzitou obrany s účinností od 1. února 2008. O tom, ale i o dalších tématech, jsme si povídali s předsedkyní naší odborové organizace **doc. Ing. Šárkou Sobotkovou, CSc.**

Kolektivní smlouva je docela rozsáhlým dokumentem, takže interpretovat její znění není lehkým úkolem. Přesto bych vás ráda požádala, abyste shrnula pár slovy alespoň to nejpodstatnější, co z ní pro civilní zaměstnance naší univerzity plyne.

Kolektivní smlouva, která byla podepsána koncem ledna, je důležitým právním dokumentem, který upravuje a zpřesňuje základní pracovněprávní, sociální a kulturní podmínky práce všech zaměstnanců Univerzity obrany s výjimkou Fakulty vojenského zdravotnictví. Je to nejsilnější nástroj odborů pro jejich práci, bohužel však v podmínkách resortu Ministerstva obrany, jako organizační složky státu, s menším manévrovacím prostorem. Ustanovení v ní obsažená jsou právně vymahatelná. Je nutno ale upozornit, že to není ojedinělý právní dokument, jímž je zaměstnavatel povinen se řídit. Navazuje na ustanovení zákoníku práce a Vyšší kolektivní smlouvy mezi ČMOSA a MO. A co je to nejpodstatnější? Konkretizace základních právních ustanovení, zejména ze zákoníku práce, do podmínek Univerzity obrany.

Je v kolektivní smlouvě nějaká zásadní změna oproti té předešlé?

Ano je. K zásadní změně došlo v oblasti pracovněprávní a to, že byl schválen nový zákoník práce a některá ustanovení se musela zapracovat do kolektivní smlouvy. Ta minulá obsahovala výčet právních ustanovení, ale bez konkretizace. Zaměstnavatelem ve znění kolektivní smlouvy byl myšlen pan rektor. Skutečná aplikace těchto ustanovení do praxe však již byla problematictější, neboť pan rektor by nic jiného s nadsázkou nedělal, než informoval a projednával záležitosti vyplývající ze zákoníku práce. V nové kolektivní smlouvě je již přesná konkretizace kdo co projednává, kdo o čem informuje a v jakých časových horizontech. Navíc s přesnou definicí pojmů informovat, projednat a spolurozhodovat. Snažili jsme se vytvořit skutečně funkční dokument, který by byl rámcem pro činnost naší odborové organizace v podmínkách Univerzity obrany.

Předpokládám, že její znění připravoval tým odborníků, přesto se však zeptám. Chrání dostatečně zájmy zaměstnanců?

Ano. Je však nutné uvědomit si, co to jsou zájmy zaměstnanců. Kdybychom udělali anketu, asi by se velmi různily

Musím podotknout, že naší povinností je hájit oprávněné zájmy zaměstnanců, které jsou svázány s právními normami, v jejichž koridoru se odborová organizace pohybuje. Tento problém má dvě úrovně. Ta vyšší je definice „oprávněných zájmů“ a jejich prosazování do právních předpisů. To za nás dělá komora, přesněji Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS), která se na základě podkladových a analytických materiálů, a to nejen v rámci České republiky, nýbrž v celé Evropské unii, snaží zákonnými postupy o jejich prosazení do právních norem. Ta druhá je dána zpřesňováním již uzákoněných norem do podmínek resortu Ministerstva obrany. O to se zasazuje především Českomoravský odborový svaz civilních zaměstnanců armády a její základní organizace, tzn. i ta naše. Zaměstnanci ČMKOS i zaměstnanci ČMOSA jsou placeny z odborových příspěvků. Členové odborů si tak vlastně platí služby, aby byly chráněny a prosazovány jejich zájmy. Snahou odborů je především aby pracovní právo, obsažené zejména v zákoníku práce, zaručovalo zaměstnancům dostatečnou míru sociální ochrany přímo ze zákona, aby měli důstojné pracovní podmínky, zejména platy a mzdy, dostupnou zdravotní péči apod.

Jak řeší odbory otázku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?

Musím přiznat, že tady máme velkou rezervu. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) je jedním ze základních pilířů činnosti odborových organizací a odbory mají v této problematice poměrně značné pravomoci. Aby byla činnost smysluplná, musí jí vykonávat odborně vzdělaní lidé. Náš závodní výbor měl značné problémy s personálním obsazením. Během minulého funkčního období se vystřídali tři členové, kteří byli odpovědní za tuto oblast. V současné době na tomto postu pracuje pan Libor Švihálek, který prošel školením a slibují si, že oblast BOZP nabere požadované parametry. Budeme vděční za každé upozornění zaměstnanců ohledně porušování bezpečnostních předpisů či za jejich připomínky k pracovnímu prostředí. Na základě připomínek pak budeme jednat. Oporu v zákonech máme velkou, bohužel finančních prostředků na nápravu poskromnu.

Daří se vám prosazovat zájmy civilních zaměstnanců vůči zaměstnavateli?

Jak kdy. Ono je důležité o co jde. Jsou

oblasti, na které mohou odbory pouze upozornit, říct, že se vám něco nelíbí, že na věc máte jiný názor. Pak dochází k jednání se zaměstnavatelem. Záleží na tom, jak věcná a správná je naše argumentace, ale konečné rozhodnutí záleží pouze na něm. Musím říct, že pan rektor se nikdy nebránil diskusi s námi, že naše názory vyslechl a sdělil nám důvody svých rozhodnutí. Pokud není opora v zákoně, nezbyvá než daná rozhodnutí akceptovat. Pokud jde o záležitosti, jež mají oporu v zákoně, mohou říci, že jsme dohromady stoprocentně úspěšní.

Odborová organizace naší univerzity má docela slabou základnu. Co byste vzkázala zaměstnancům, kteří do jejich řad zatím nevstoupili?

Naše základní odborová organizace zas tak malá není. Jsme největší odborovou organizací v organizační složce státu ministerstva obrany. Jsme zastoupeni v předsednictvu ČMOSA a co je potěšitelné, že každý měsíc nám do základní organizace přibude nový člen. V lednu to bylo patnáct členů. Ale zpět k vaší otázce. Ráda bych zdůraznila, že odborová organizace je ze zákona povinna hájit zájmy všech zaměstnanců, tedy i nečlenů. Takže ať se nám to líbí či nelíbí, pracujeme pro všechny zaměstnance. Možná, že si to nečlenové ani neuvědomují a mají tendenci vnímat odbory jako nějakou fosilii.

Jaké by tedy byly vaše argumenty k získání dalších nových členů?

Odbory již dávno nejsou organizací, která nám přispívá na dovolenou, dělá zájezdy a finančně vylepšuje naše aktivity. Často slyším otázku, co z toho budu mít, když se dám do odborů? Odpovídám bezplatné služby a servis v problematice pracovně právní a sociální, větší schopnost prosazovat zájmy zaměstnanců a taky, ale to by nemělo být to hlavní, poukazy na rekreace s příspěvkem, příspěvky v nezaměstnanosti a sociální tísní, příspěvek při narození dítěte a možnost vykázat členské příspěvky jako nezdanitelnou část základu daně z příjmů, a to až do výše 3000 korun za každý kalendářní rok.

Nevím, kolik má Česká republika osvičených zaměstnavatelů, jejichž snahou je kromě zisku i vylepšování finančních a pracovních podmínek svých zaměstnanců. Kolik je vlád, které dobrovolně navyšují prostředky na platy? Víím jen, že odbory jsou legitimní síla, která má tuto činnost v „popisu své práce“, a že to pro zaměstnance nikdo jiný neudělá.

Pokud čtenáři budou chtít znát více o naší činnosti najdou vše na služebním PORTÁLE UO Hlavní menu > Odbory.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv UO

Kamila Zavadilová se ve Francii těšila obdivu

Z měsíční studijní cesty se prap. Kamila Zavadilová, studentka třetího ročníku Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany, vrátila začátkem prosince minulého roku. Ve francouzském vojenském vzdělávacím centru Saint-Cyr Coetquidan sbírala zkušenosti pro svou závěrečnou bakalářskou práci. Snaží se v ní proniknout do problematiky controllingu ve veřejném a soukromém sektoru. Zastihli jsme ji zrovna ve zkouškovém období, na naše otázky si však čas našla.

Váš pobyt ve Francii sice nebyl dlouhý, ale určitě zajímavý. S jakým posláním jste odjela na vojenskou francouzskou školu?

Cílem mého pobytu bylo především shromáždění podkladů pro mou bakalářskou práci. Sledovala jsem funkčnost systému controllingu v Écoles Militaires de Saint-Cyr Coetquidan. Pro ty, kterým tento pojem nic neříká, uvádím, že se zjednodušeně jedná o koordinaci plánování, kontroly a zajištění informační datové základny tak, aby se působilo na zlepšení výsledků dané organizace.

Jaký byl váš pracovní den?

Každé ráno jsem chodila na nástup v 7.45. Jeho smyslem byla tělesná příprava. Dělalí jsme šedesát sed-lehů a na čtyřicet kliků. Pak následoval šestikilometrový okruh pro studentky a desetikilometrový pro studenty. Po tréninku jsem chodila do „své“ kanceláře ve výzkumném středisku

CREC (Centre de Recherche d'Enseignement Coetquidan). Studenti měli výuku do šesti hodin, nicméně já jsem z výzkumného centra odcházela ve čtyři. Večer byl nástup, na což jsem vážně nebyla zvyklá. Často mě to dostávalo do zvláštního rozpoložení.

Při svém studijním pobytu jste se setkávala s několika francouzskými profesory. Jak se vám s nimi pracovalo?

Počítala jsem s tím, že mi budou k dispozici dva profesori zabývající se obdobnou tematikou. Během prvního týdne se mi však věnovalo až dvanáct lidí, což mne pochopitelně příjemně překvapilo. Podařilo se mi vytvořit jakýsi tým, jehož členové se neustále předháněli v tom, kdo mi zajistí lepší zdroje, či zařídí lukrativnější schůzku s francouzskými controllingovými odborníky. Působilo to velmi příjemně a současně humorně. Nicméně jejich přílišná aktivita mi místy poměrně ztěžovala výběr vhodných materiálů, protože jsem jimi byla doslova zavalená.

Rěšit odbornou problematiku v cizím jazyce vyžaduje velkou erudovanost. Dělalá vám francouzština nějaké potíže?

Co se týče používání francouzštiny v běžné mluvě, neměla jsem naštěstí žádné problémy. Francouzi na mě působili doslova zaskočeným dojmem, neboť očividně nepředpokládali, že někdo z „východu“ s nimi dokáže komunikovat bez větších obtíží, a proto chválou rozhodně nešetřili. Co se týče odborné stránky jazyka, bez slovníku bych se rozhodně neobešla.

Byla jste už někdy předtím ve Francii?

Ano, Francii jsem navštívila několikrát již na gymnáziu. Avšak do oblasti Bretagne jsem zavítala poprvé.

Jaký máte k ní vztah?

Je známo, že Francie je zemí vína a sýru, ať už se nacházíte v jakémkoliv regionu. Nabízí nepřehledné množství lákadel od romantické Paříže, přes gotické katedrály, zámky na Loire, římské památky až po sportovní vyžití v podobě lyžování a vysokohorské turistiky ve francouzských Alpách a Pyrenejích, cyklistiky či surfování na Atlantickém pobřeží. Já jim též neumím odolat a v podstatě podléhám každoročně. Mám zde spoustu přátel, se kterými se již několik let vzájemně navštěvujeme. Má stáž přispěla k dalšímu utužení našich vazeb.

A ještě na závěr. Našla by se nějaká perlička z vašeho zahraničního pobytu?

Určitě, a ne jedna. Přemýšlím, kterou z nich vybrat. Nicméně rozhodně nemůžu vynechat například to, že spousta místních se mě ptala, jakou vlajku to vlastně na rameni nosím, či jak se mi žije v „Československu“. Na druhé straně mě však překvapil přístup amerických stážistů z Westpointu, kteří projevili hluboký zájem o český jazyk. Co mě však pobavilo nejvíce? Když jsem přijela, všichni se mi málem klaněli a já jsem nedokázala pochopit proč. Důvodem bylo to, že dvě stříbrné hvězdy zde označují hodnost brigádního generála a skutečnost, že je nosí osoba ženského pohlaví, je zřejmě fascinována. I po důkladném vysvětlení našeho hodnostního sboru, mne nazývali poručíkem (neboť studenti 3. ročníku ESM již jimi jsou). To jsem jim však dále nerozmlouvala, protože styl jejich zdravení se mi začal docela líbit: „Mes respects, mon lieutenant“ (máte můj obdiv, pane poručíku)!

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv Kamilly Zavadilové**

Francouzští piloti u nás na zkušené

Francouzští studenti Maxime Janiak a Laurent Pina přijeli 14. ledna na naši univerzitu, aby v průběhu dvouměsíčního pobytu získali nové zkušenosti na Fakultě vojenských technologií. Pod vedením Ing. Dalibora Rozehnal, Ph.D. na Katedře letecké a raketové techniky zpracovávají podklady ke svým závěrečným pracím. Právě kvůli nim odchází obvykle v rámci přípravy francouzských pilotů asi polovina studentů na zahraniční letecké školy. Ocítají se pak v USA, Argentině, Anglii, Španělsku, Itálii, Německu a nově právě na naší univerzitě.

Oba kadeti v hodnosti poručík jsou ve druhém ročníku. Pokud své studium po třetím, závěrečném ročníku úspěšně završí, stanou se z nich piloti francouzského vojenského letectva. Po skončení studijního pobytu budou pokračovat na své mateřské akademii Ecole de l'Air v Salon de Provence na jihu Francie.

Jak to, že jste se ocitli právě na Univerzitě obrany v Brně?

LP: Chtěli jsme získat zkušenosti, vědomosti a poznat vaši zemi, která nedávno vstoupila do Evropské unie. Svou roli sehrála i snaha seznámit se s vašimi dějinami a leteckou historií zvláště. Tento pobyt pro nás představuje velkou příležitost vidět letadla s tak slavnou minulostí jako Avia, Zlín, Letov, které jsme předtím nikdy neviděli.

Připravovali jste se na studijní pobyt u nás? Myslím, jestli jste sbírali informace o naší zemi, o Brně, o naší škole...

LP: Ano, přečetli jsme si turistického průvodce o zajímavých místech České republiky, o Praze, o Brně a historii, která se odehrála na tomto území. Informace o škole jsme hledali na vašich internetových stránkách, ovšem v angličtině jich tam nebylo zdaleka tolik jako v češtině. Protože jsem velkým nadšencem do létání, hledal jsem též informace o Aero L-39 Albatros, o letounech Zlín a o možnosti prohlédnout si vaši zemi ze vzduchu. Informací jsem našel velmi mnoho,

bohužel většinu z nich pouze v češtině, s čímž mám opravdu problém.

Dobře. Tak vás trochu vyzkoušíme: co vás nejvíce na naší univerzitě zaujalo?

MJ: Způsob organizace vaší univerzity. Máte tolik velmi podobných kateder. Velmi zvláštní je, že nemáte školu soustředěnou v jediném objektu, ale máte jednotlivá pracoviště na řadě míst po celém Brně.

Čím na vás Univerzita obrany zapůsobila?

MJ: Už samotnou přípravou pobytu před naším příjezdem, dobře připravenou a vybavenou pracovní místností, ochotou učitelů věnovat se nám a podat pomocnou ruku. Také jsme nadšení, že máme blízko ubytování.

Co očekáváte od tohoto studijního pobytu a na co se nejvíce u nás těšíte?

LP: Čím více se seznamujeme s vašimi piloty, tím více se těšíme na vzájemnou spolupráci a získání nových a nových zkušeností s nimi. Hltáme znalosti o vaší zemi, o vojenském letectvu i univerzitě. Jsme velmi potěšeni možností navštívit řadu vašich základen vojenského letectva a výcviku jako Čáslav, Přerov, Pardubice a další a diskutovat s vašimi piloty.

Čím se liší vaše univerzita od naší? Pochopitelně nemáme na mysli architektonickou a vizuální stránku...

MJ: Rozdílné jsou určitě vyžadované znalosti při vstupu na školy. Ve Francii nastupujeme ve dvaceti letech, zatímco zde již v osmnácti, tedy rozdíl jsou dva roky, dva roky intenzivního teoretického vzdělávání v přípravné škole. Rozdíl je též v délce vzdělávání. Předměty vašich pilotů jsou velmi účelové, zaměřené prakticky. U nás je nezbytné zvládnout více teorie, mít širší teoretický záběr, ovšem s menším důrazem na praktické využití. Naopak součástí naší školy je domovské letiště akrobatické skupiny Patrule de France, tedy k dispozici máme vlastní letiště s řadou letadel. U nás je možné v rámci školy provádět letecký výcvik na větroních, lehkých letadlech i parašutistický výcvik.

Děkujeme za rozhovor a přejeme vám hezký zbytek pobytu!

**Ptali se: Mgr. Zdeňka Dubová a mjr. Ing. Slavomír Med, Ph.D.
Foto: mjr. Ing. Slavomír Med, Ph.D.**

Noemie Bajulaz chválí naše studenty

V Centru jazykové přípravy (CJP) vyučuje naše studenty rodilá Francouzka. Zajímalo mě, jaké jsou pocity cizinky žijící a pracující v jiné zemi, a tak jsem ji požádala o zprostředkovaný rozhovor.

Mohla byste se čtenářům našeho univerzitního časopisu krátce představit?

Jmenuji se Noemie Bajulaz, jsem Francouzka a je mi 27 let. Vloni jsem ukončila dálkové studium na univerzitě v Grenoblu, obor francouzština pro cizince. Přála jsem si vyučovat francouzštinu v cizině. Absolvovala jsem stáže ve Vietnamu i na Ukrajině.

Co vás přimělo k tomu, že jste se ocitla na naší univerzitě?

Francouzské ministerstvo zahraničních věcí nabízí každý rok v celém světě stáže pro výuku francouzštiny v zahraničí. I já jsem se chtěla zúčastnit této stáže, neboť řada mých známých navštívila vaši zemi a mají na ni velmi pěkné vzpomínky, jak z hlediska kulturního, tak i lidského. Proto jsem se rozhodla zažádat o stáž na Univerzitě obrany a můj požadavek byl přijat.

Jaké jsou vaše zdejší dosavadní dojmy a zkušenosti?

V prvních dnech bylo vojenské prostředí pro mě trochu nezvyklé. Potkávala jsem hodně lidí v uniformě, ale velmi rychle jsem si zvykla. Cítím se zde volně.

Jak se vám pracuje s našimi studenty?

Práce je příjemná a studenti rovněž. Většina studentů je ke studiu motivovaná a jsou také aktivní. Pracovní podmínky jsou vynikající. Jsem opravdu velmi spokojená.

Jsou naši studenti jiní než studenti ve Francii?

Je to poprvé, co pracuji s univerzitními studenty. Předtím jsem to byla já, kdo na fakultě seděl v lavici na místě studentů. Uprímně: nevidím žádný rozdíl.

Preferujete otevřenější a uvolněnější přístup ke svým svěřencům, anebo spíše autoritativní?

Osobně nejsem vůbec autoritativní typ, myslím, že zaujímám spíše otevřený přístup. Studenti by mohli odpovědět na tuto otázku lépe než já.

Podařilo se vám vypořádat se s českou mentalitou?

Myslím si, že česká a francouzská mentalita jsou si v mnohém podobné. Po svém příjezdu do České republiky jsem neprožila žádný „kulturní šok“.

Jak se vám žije v Brně bez znalosti českého jazyka?

Je pravda, že neznalost jazyka může komplikovat začlenění se do života země. Znam hodně cizinců jako já. Ale kulturní život je v tomto městě bohatý a já jej shledávám jako velmi příjemný.

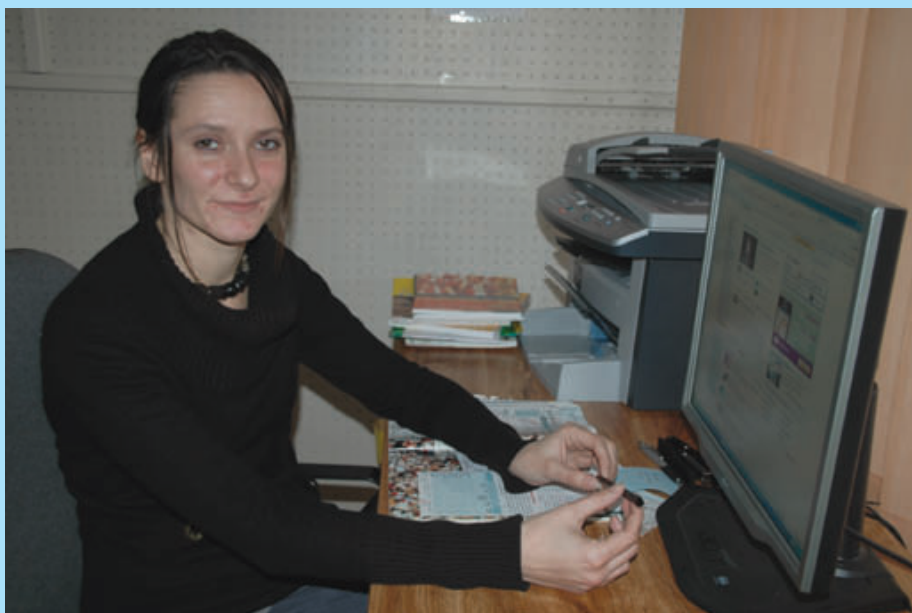
Učíte se česky?

Ano, snažím se mluvit česky se svými kolegy na CJP, kteří mi velmi pomáhají, a také chodím na kurzy češtiny v centru města.

Mohla byste si vzpomenout na nějakou příhodu, ve které hrála roli jazyková bariéra?

Obyvatelé Brna jsou obecně velmi trpěliví a pomáhají mi. Vždy jsme se dopracovali k jádru konverzace. Od svého příjezdu do Brna jsem nepocítila v tomto směru žádné velké problémy.

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv UO**

Celoživotní vzdělávání

Od loňského roku jsou vzdělávací projekty mezinárodní spolupráce sdruženy pod jednu střechu a tedy i pod společný název – programy celoživotního učení – v angličtině Lifelong Learning Programme (LLP). Projekt stojí pevně na zemi na čtyřech konkrétních programech: Erasmus – program pro vysoké školy, Comenius – program pro budoucí učitele, Leonardo da Vinci – programy odborného vzdělávání, Grundtvig – programy pro seniory.

Snad nejvíce je nyní aktuální program Erasmus, protože termín pro podání přihlášek k zahraničním pobytům učitelů i studentů lehce klepe na dveře. Škola musí svůj záměr mobilít pro nadcházející akademický rok 2008/09 předložit do poloviny března. Je tedy nejvyšší čas.

Pro zahraniční pobyt pedagogů a studentů jsou stanoveny dvě základní podmínky: fakulta musí mít uzavřenou smlouvu se zahraniční školou, na niž bude pobyt probíhat (smlouvu v našich podmínkách podepisuje samozřejmě rektor) a hlavně, škola musí být vlastníkem certifikátu Erasmus University Charter. Ten zatím nemáme, to asi dobře víte. O jeho získání se pokoušíme už druhý rok. O to víc času bylo na vyhledání vhodné instituce, s níž by se výměny mohly realizovat. Učitelům je asi jasné, kam je zahraniční spolupráce pro jejich odbornost napřena. Studenti, kteří mají o takovýto studijní zahraniční pobyt zájem, se mohou informovat na katedře specializace.

Čas je ale více než pokročilý a platí: Teď a nebo za rok. Naštěstí neplatí rčení: „Teď a nebo nikdy.“ Pro někoho to ale může znamenat totéž. Proč tedy nevolit variantu TEĎ?

**Plk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
náčelník studijního oddělení**

Pište do časopisu Obrana a strategie

Informujeme zájemce z řad odborné veřejnosti, že do 31. března 2008 mohou zasílat své autorské příspěvky do recenzovaného časopisu Obrana a strategie číslo 1/2008. Nezávazným tematickým zaměřením nadcházejícího čísla je problematika vojenských a civilních misí EU. Další informace včetně formálních pokynů pro autory najdete na internetových stránkách časopisu www.defenceandstrategy.eu. Texty zasílejte a s dalšími otázkami se obraťte na emailové adresy redakce: petr.hlavacek@unob.cz a libor.frank@unob.cz.

Když zasvětíte život vědě

Děkan Fakulty vojenského zdravotnictví UO plk. prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D. je mužem činu. Jako vojenský lékař zasvětil svůj život především epidemiologii. Postupně prošel všemi akademickými pozicemi od asistenta, vedoucího skupiny, zástupce vedoucího katedry, vedoucího katedry, prorektora, rektora VLA JEP až po funkci děkana. Je autorem více než 300 odborných přednášek doma i v zahraničí, napsal 124 publikací, je členem mnoha tuzemských i zahraničních odborných společností a poradních orgánů a zastává řadu funkcí. Minulý rok byl jmenován profesorem. Výčet jeho pracovních aktivit i úspěchů by zabral hodně rádků, a tak jsme raději položili pár otázek přímo panu profesorovi.

Změnil se nějak váš život po dosažení prestižního titulu profesora?

Můj život se po jmenování profesorem příliš nezměnil. Křivka různých aktivit má setrvalě stoupající tendenci a i při stanovování odpovídajících priorit je můj denní program více než naplněn. V poslední době jsem mnohem častěji zván k různým zahraničním přednáškám, to však podle mého přesvědčení není ve vazbě na uvedený titul. V anglosaských zemích není titulománie tak na vzestupu jako u nás a odborník je posuzován spíše podle svého profesního renomé a publikovaných výsledků své práce.

K čemu vás dosažení profesury zavazuje?

Na rozdíl od výše uvedených argumentů je profesorský titul velmi zavazující a motivuje k ještě vyšší sebekontrolě. Mladý asistent na katedře může čas od času udělat chybu, avšak u profesora by to měla být naprosto výjimečná záležitost. Tento titul nereprezentuje jen svého nositele, ale i univerzitu, na které byl získán.

Daří se vám vychovávat své následníky, odborníky, kteří jednou pomyslně převezmou vaše žezlo?

Zabývám se velmi širokou škálou aktivit, kde se pravidelně stýkám s řadou mladých začínajících vědeckých pracovníků i pedagogů a snažím se jim předávat své zkušenosti. Nicméně, myslím si, že v této oblasti mám velké slabiny, protože času na dostatečný a trvalý kontakt mám zoufale málo. Do budoucna bych si nepochybně přál, abych tu měl více srovnatelných následovníků.

Myslíte, že dnešní mladá generace má lepší podmínky a možnosti pro rozvoj vědecké práce? Umí je využít ve svůj prospěch a také ve prospěch vědeckého pokroku?

Odpověď na tuto otázku se mi nezdá zcela jednoduchá. Říci, že dnešní mladá generace má lepší podmínky je pohledem příliš jednostranným. To, co je nespornou výhodou, je možnost spolupráce s celým světem a obrovský informační boom. Oproti tomu existuje celá řada civilizačních svodů, vědecká kariéra je velmi špatně honorována a populace má o ni celkově nižší zájem. I vědou se však v dnešním světě dá velmi úspěšně žít, je však třeba velmi úzké specializace a špičkové úrovně v této oblasti. Ideálu všestranně rozvinutého člověka doba poněkud odzvonila.

Na konto vašich pracovních úspěchů byl přičten také objev vakcíny proti zánětu středního ucha. Považujete to za svůj největší úspěch?

V dnešním globálním světě je vývoj nových léčiv a vakcín obzvlášť dílem velikých kolektivů a já jsem pouze svým dílem přispěl k vývoji vakcíny, která má však celosvětový dosah. Z hlediska dopadu na zahraniční i tuzemskou odbornou veřejnost je toto skutečně asi mým největším úspěchem.

Mohl byste našim čtenářům jednoduše popsat význam tohoto objevu?

Akutní zánět středního ucha je nejčastěji se vyskytující nemocí dětského věku, kdy do věku dvou let onemocní 60-80 % celosvětové populace. Vakcína umožní snížit tuto hodnotu přibližně o třetinu a tento efekt má v celosvětovém měřítku obrovské ekonomické dopady.

Krátce po tomto významném objevu se v roce 2006 objevily články i v zahraničním tisku. Tenkrát se o to zajímali novináři prestižních médií jako je Reuters, CNN, ARD a také naše ČT1. Svědčí to o tom, že jde opravdu o světový úspěch...

Bezprostředně po publikaci výsledku práce v prestižním časopise Lancet, převzala informaci přibližně stovka světových agentur, redakcí a televizních kanálů. Zpráva dokonce ovlivnila akcie dvou světových farmaceutických koncernů. Já jsem shodou okolností pobýval v době publikace v USA a při odletu jsem zprávu zachytil na CNN v odletové hale.

Zajímalo by mě, kolik úsilí a kolik

času se skrývá za výsledky vaší vědecké práce...

Jak už to tak bývá, v životě je vždy něco za něco a myslím si, že výrazné procento populace by tolik času ze svého osobního a rodinného života vědě věnovat nechťelo, bez ohledu na stávající nepochybné benefity.

Které z dalších životních úspěchů považujete ještě za důležité?

Přes veškeré zmíněné pracovní vytížení nemohu zapomenout na rodinu. Mám dvě zdravé děti a to je v dnešním hektickém světě deviza nejcennější. V oblasti odborné se v současné době věnuji zejména klinickému hodnocení vakcín proti pneumokokovým nákazám, rotavirům a celé řadě dalších. Získané výsledky se opakovaně daří publikovat v nejprestižnějších světových časopisech.

Máte nějaký univerzální recept, jak se stát úspěšným člověkem?

Univerzální recept asi neexistuje. Vždy se uplatní celá řada individuálních aspektů a vlivů. Má-li se člověk prosadit v celosvětovém měřítku, musí mít kombinaci minimálně dvou základních předpokladů: určitou intelektuální kapacitu a výdrž, ovšem doprovázených také trochou štěstí. Pro někoho možná překvapivě je výdrž ještě důležitější než extrémně vysoký intelekt. Z vlastní zkušenosti znám několik lidí se špičkovými předpoklady, které o výsledný úspěch připravila nedostatečná snaha obětovat požitky běžného života.

Vzhledem ke své práci a funkcím jste zřejmě dost zaneprázdněný. Zbývá vám čas na vaše koníčky? Čemu se ve volných chvílích nejraději věnujete?

V mládí jsem se věnoval poměrně intenzivně hře v šachy a dlouho jsem hrával extraligu. V současné době mám výkonnostní třídu Mistr FIDE, avšak odehrají jen několik partií za rok a i při nich se občas přistihnu, že se nekoncentruji tak, jak by bylo potřeba. Na ostatní koníčky mi již jednoduše nezbývá čas.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv UO

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

TIME MANAGEMENT

Good time management is very important in an efficient workplace. Most people could improve their time management skills.

Match an action (1 - 5) with its meaning (A - E) and an example (v - z).

ACTION	MEANING	EXAMPLE
1 plan	A improve your abilities	v A colleague asks you to go to a meeting – but it is not absolutely necessary. You make an excuse and do not go.
2 delegate	B organize	w You <u>put down</u> appointments, deadlines and actions in your diary. You know what you have to do for the week.
3 upgrade skills	C order things according to importance	x A new project has to be <u>carried out</u> . You do not have time to run it. You ask someone else to do it.
4 prioritize	D say no	y You decide that writing a report for the boss is the most important job today. Do that, then do something else that is urgent, but less important.
5 <u>turn down</u> requests	E get somebody else to do something	z You <u>sign up for</u> an in-service training seminar on Time Management.

How is your time management? Here are eight tips on time management: Keep a diary; write weekly (or daily) To Do lists; prioritize; set objectives; make deadlines; act or delegate; build in relaxation time; and get enough sleep!

Learn the following vocabulary:

To turn down	–	odmítnout, ...
To put down	–	napsat, ...
To carry out	–	uskutečnit, realizovat, ...
To sign up for	–	zapsat se na, ...
To build in	–	zabudovat, ...

KEY: 1Bw; 2Ex; 3Az; 4Cy; 5Dv.

LEADERSHIP STYLES

Tick the three words or phrases that match each style of leadership.

- Autocratic leadership**
open, modern, directive, hierarchical, creative, traditional
- Democratic leadership**
group-oriented, team-based, communicative, simple, charismatic
- Laissez-faire leadership**
open, non-existent, co-operative, creative, strong, modern
- Charismatic leadership**
political, personality-driven, goal-oriented, inspirational, bureaucratic, reward-based.

Notice the terms *group-oriented, team-based, personality-driven, goal-oriented, reward-based*. These mean “oriented towards the group,” “based on teams,” “driven by personality,” “oriented towards goals” and “based on rewards.”

KEY: 1 directive, hierarchical, traditional; 2 group-oriented, team-based, communicative; 3 open, co-operative, creative; 4 personality-driven; goal-oriented, inspirational.

(from “Professional English Management” by Simon Sweeney, 2002)

Připravila skupina AJ, CJP

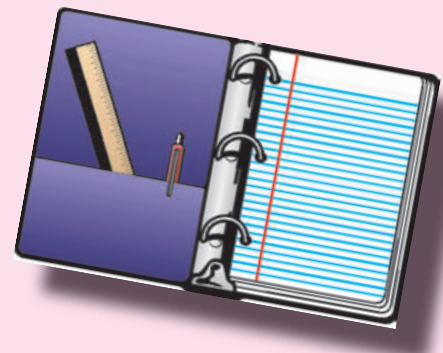
How Well Do You Plan?

	Never	Seldom	Sometimes	Often	Always
How often do you plan in an effort to keep life from running out of control?	1	2	3	4	5
Do you put daily plans on paper?	1	2	3	4	5
Do you allow flexibility in your plans?	1	2	3	4	5
How often do you accomplish all you plan for a given day?	1	2	3	4	5
How often do you plan time for what matters most to you?	1	2	3	4	5
How often is your daily plan disrupted by urgent interruptions?	5	4	3	2	1

INTERPRETATION (abridged):

6-10: Terrible Planner.
11-15: Below average planner.
16-20: Average planner.
21-25: Above-average planner.
26-30: Excellent planner - or candidate for burnout?

Quiz written for USA WEEKEND by time management expert Hyrum Smith.

Ekonomické zabezpečení zahraničních mírových misí AČR

V pondělí 4. února letošního roku se uskutečnilo metodicko-odborné zaměstnání na téma „Ekonomické zabezpečení mírových misí AČR“ pořádané skupinou řízení finančních zdrojů a vedoucím Katedry ekonomie Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany. Řídil jej vedoucí skupiny řízení finančních zdrojů Katedry ekonomie pplk. Ing. Petr Musil.

Metodicko-odborného zaměstnání se zúčastnili pracovníci Stálého operačního centra Ministerstva obrany, Ekonomického odboru Velitelství společných sil, dále pak zaměstnanci Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany Brno.

V rámci prvního tématického bodu pod názvem „Historie a budoucnost mírových misí AČR“ vystoupil mjr. Ing. Martin Lukáš ze Stálého operačního centra ministerstva obrany (SOC MO). Ve svém vystoupení přiblížil účastníkům zaměstnání zapojení České republiky do aktivit vyvíjených OSN, NATO a EU. Zdůraznil, že finanční zajištění zahraničních mírových operací je velmi náročné a je druhou nejdůležitější limitou ve vazbě na rozhodnutí politických představitelů České republiky o zapojení se AČR do mírové operace. Dále informoval o jednotlivých typech zahraničních mírových operací a způsobu jejich financování od roku 2005 až po současnost. V závěru vystoupení nastínil možný rozpočtový výhled v oblasti financování zahraničních mírových misí AČR na následující období.

Ve druhém tématickém bodu pod názvem „Financování mírových misí“ vystoupil mjr. Ing. Zdeněk Novák z Ekonomického odboru velitelství Společných sil Olomouc (EO VelSpolS). Ve svém vystoupení velmi poutavě pohovořil o jednotlivých povinnostech ekonomického (finančního) důstojníka, tzv. kontraktátora před výjezdem do mírové mise, v průběhu jejího konání až po ukončení mise a návrat na mateřský útvar (vojenské zařízení). Účastníky informoval také o praktických zkušenostech ze dvou zahraničních mírových misí a to z mise ISAF PRT Afghánistán a KFOR Kosovo.

Z jednotlivých vystoupení a následné diskuse zúčastněných vyplynula potřeba

legislativních změn v oblasti ekonomického zabezpečení mírových misí AČR z důvodu neexistence interních normativních aktů, které by upravovaly pravidla hry v oblasti finančního zabezpečení misí v jednotlivých etapách mise. Na závěr byly rovněž naznačeny potřeby a možnosti další vnitrozorní spolupráce. Zaměstnání bylo kladně hodnoceno zejména jako krok od teorie k praxi v oblasti vzdělávání a přípravy profesionálních vojenských profesionálů, kde se předpokládá, že každý ekonom (finančák) se alespoň jednou zúčastní zahraniční mírové mise.

Text: pplk. Ing. Petr Musil (K-102)

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Budoucí piloti mají svého patrona

Podle vzoru našich starších spolužáků – pilotů, jsme i my studenti 3. ročníku UO, obor Řízení letového provozu, chtěli mít ve jménu třídy některého z řad zaslužilých příslušníků československého letectva. Ze škály jmen jsme chtěli vybrat takové, které by se k našemu oboru nejlépe hodilo. Podařilo se. Našli jsme plk. Ing. Stanislava Filipa, který sloužil jako stíhací pilot a byl také vysoce postaveným funkcionářem letectva v oblasti Řízení letového provozu.

Přes svůj věk se stále aktivně podílí na letovém dění v České republice a to dokonce jako předseda Svazu letců ČR. Ve spolupráci s Katedrou letectva jsme pana Filipa pozvali k nám na univerzitu 10. ledna. Strávili jsme společně příjemné odpoledne, během kterého nám o sobě řekl spoustu zajímavého a svolil s propůjčením svého jména. Naše třída se tak může chlubit názvem „Studijní skupina plukovníka Filipa“, na což jsme náležitě hrdí.

Text a foto: prap. Vojtěch Bartoň

Patnáctičlenný tým v roli opozice

Výcvikové středisko Březina bylo ve dnech 17. ledna a 21. – 23. ledna dějištěm odborného taktického cvičení. Na svou misi do afghánského Logaru se zde připravoval provinční rekonstrukční tým

1. kontingentu AČR. Patnáctičlenný tým z naší univerzity měl za úkol zabezpečovat reálné rozehry plánovaných situací jako skupina opozičních sil (OPFOR).

Cvičení se zúčastnili dva příslušníci Katedry vojenského managementu a taktiky, dvanáct studentů Univerzity obrany (devět z FEM a tři z FVT) a loňský absolvent Univerzity obrany (bývalý příslušník skupiny COMMANDOS).

Krátce o Logaru

Provincie Logar, do které je 1. kontingent AČR vyslán, je jednou z nejmenších v Afghánistánu. Rozlohou 4712,82 km² ji lze přirovnat k Pardubickému kraji. Žije v ní přibližně 350 tisíc obyvatel. Provincie leží jihovýchodně od Kábulu a stejně jako celý Afghánistán je výrazně geograficky členěna.

I přes poměrnou ekonomickou zaostalost patří Logar mezi relativně bohaté části Afghánistánu. Města a největší vesnice jsou elektrifikovány a pokryty mobilním telefonním signálem. Zemědělství je hlavním zdrojem obživy a prosperity. Místní obyvatelé pěstují zeleninu, ovoce, obilí a dobytek. Primárním odbytištěm jejich produktů je hlavní město Kábul.

Provinciální rekonstrukční tým

Provinciální rekonstrukční tým je neodmyslitelnou součástí mise ISAF (International Security Assistance Force) pod vedením NATO. Bez něj je úspěšné mezinárodní působení mimo Kábul téměř nemyslitelné. Hlavním úkolem týmu je podpora ústřední vlády v provinciích a pomoc při zajištění bezpečného prostředí při rekonstrukci země. Dále pak koordinace humanitární a rozvojové pomoci, spolupráce s místní administrativou, s mezinárodními nevládními organizacemi a dalšími subjekty při obnově země. K úkolům patří i výcvik Afghánské národní armády a policie, pomoc při reformě, rozvoji a posilování efektivní civilní administrativy a podpora v boji proti drogám.

Civilní a vojenská část

Každý tým se skládá z civilní a vojenské části. Početně menší civilní složka se věnuje rekonstrukčním projektům. Vojenská složka zajišťuje bezpečnost všech členů provinciálního rekonstrukčního týmu (PRT), dopravu a komunikaci s ISAF i národním velením a plnění úkolů vyplývajících z operačního plánu ISAF. Pro naplnění cílů působnosti PRT je klíčovou civilní část, která se většinou skládá z expertů relevantních ministerstev či rozvojových agentur. Civilní experti udržují pravidelný kontakt s místním obyvatelstvem a především s místními úřady, identifikují potřeby obyvatelstva, navrhují rozvojové projekty a možnosti jejich realizace. Vojenská složka je početnější, což vyplývá z potřeby skloubit rozvojovou pomoc s ochranou celého personálu a zajištěním bezpečného prostředí. Ačkoli se bezpečnostní situace v různých částech Afghánistánu liší, zůstává

vá stále napjatá a vojenská ochrana je tak naprostou nezbytností. Vojenská složka zajišťuje prostor samotného PRT i výjezdy do terénu. V současné době pokrývá 31 provincií Afghánistánu celkem pětadvacet provinciálních rekonstrukčních týmů, český bude šestadvacátý.

Studenti předstírali opozici

I přesto, že studenti skupiny OPFOR vystupovali směrem ke cvičicím jako příslušníci znepřátelené strany, mohli si prakticky vyzkoušet řadu teoretických poznatků z oblasti soudobé taktiky. V prostorech rozeher incidentů, v denní i noční době, ve složitém terénu a relativně nepříznivých povětrnostních podmínkách, studenti hodnotili reakci připravovaných příslušníků kontingentu. Dlužno dodat, že z jejich úst padala i kritická slova. Pravdou je, že „škodit“ je nepoměrně jednodušší, než reagovat na nečekané situace v průběhu plnění úkolů. Skupina OPFOR se opakovaně podílela na rozehrách při různých intenzitách napadení základny kontingentu, při nastřelení přesunujících se týmů, při vzdálené palebné léčce s vynucením vyžádání letecké podpory, při rozehrávání řady různých incidentů s výbušnými nástražnými systémy atd.

Cvičení bylo přínosem

Účast studentů Univerzity obrany na tomto cvičení byla velmi přínosnou. Akce probíhala zrovna ve zkouškovém období, o to více je třeba ocenit přítomnost všech patnácti studentů. Někteří z nich využívali každé volné chvíle, kterých bylo poskrovnu, k přípravám na zkoušky. Uznání patří i velení školních praporů obou brněnských fakult UO, které se podílelo na zabezpečení (zejména zbraněmi) a též příslušníkům K-105 a jejich studentům, kteří nás (i část kontingentu) vybavili dobře napečeným chlebem.

Text a foto:

pplk. doc. Ing. Zdeněk FLASAR, CSc. (K-110)
mjr. Ing. Jaroslav KOZUBEK (K-110)

Vojenským lékařem v Kábulu

Katedra organizace vojenského zdravotnictví Fakulty vojenského zdravotnictví v Hradci Králové (K302) se může pochlubit tím, že přes devadesát procent jejích příslušníků se zúčastnilo většiny zahraničních misí Armády České republiky. Jedním z nich je také pplk. MUDr. Jan Psutka.

Byl příslušníkem 1. kontingentu Polní nemocnice a chemické jednotky, která vyjela na své pětiměsíční působení do Afghánistánu v březnu minulého roku. Pracoval tady jako vedoucí lékař lůžkové části, zástupce náčelníka oddělení dočasné hospitalizace a zastával funkci závodního lékaře kontingentu. V současné době zvažuje nabídku účasti v další misi – opět do afghánského Kábulu.

Vaše zahraniční mise byla zvláštní v tom, že jste v Afghánistánu pobýval i se svou manželkou – lékárníci...

Ano, to je pravda. Celá mise se snášela mnohem lépe, když jsem zde měl svoji manželku, která byla zařazena na postu náčelníka lékárny. Někteří z kontingentu měli z naší společné cesty jisté obavy, snad i trochu závisti a různých předsudků, ale opak byl pravdou. Vše proběhlo v klidu a celkové pohodě. Oba jsme byli pracovně velmi vytížení a neměli jsme čas na nepodstatné řeči a hádky, do kterých se občas manželské páry dostávají.

Myslím, že vaše práce byla náročná, jak jste relaxoval?

Ano, práce byla dost náročná a v některých oblastech zcela nová. Hlavně první měsíc, kdy jsme se museli všichni podílet na vlastní výstavbě nemocnice bez rozdílu hodností, pohlaví či odbornosti. Relaxace po

náročném psychickém vypětí spojeném s prací lékaře v daných klimatických podmínkách (35°C na stínu a 60°C na sluníčku) a písemné i ústní komunikaci v cizím jazyce, byla opravdu na místě. Já jsem tento čas trávil střídavě v posilovně a práci na počítači, jelikož výpočetní technika je můj velký koníček.

Od vašeho afghánského pobytu sice uplynulo už pár měsíců, ale na své první dojmy si určitě pamatujete...

První dojem byl hrozný, přiletel do prostředí, kde je stále velké množství prachu a špíny, extrémní klimatické podmínky a lidé různých národností. K tomu všemu vojenské prostředí základny a jejího okolí, kde vždy číhají určité nástrahy války a teroristických hrozeb s tím spojených. Tedy první dojem opravdu nezapomenutelný. Člověk si hned uvědomí ten obrovský rozdíl mezi domovem a cizinou.

Dostal jste se do kontaktu i s místním obyvatelstvem mimo nemocnici? Pokud ano, jak na vás domorodci pohlíželi?

S místním obyvatelstvem jsem se setkával pouze na základně a v ambulanci, jelikož jsme v důsledku bezpečnostní situace mimo základnu vyrazili minimálně a nikdy ne samostatně. Zpočátku jsme si museli vybudovat důvěru, jelikož komunikace v arabském světě je jiná a mnohdy zdoluhavá. Čas se tady počítá jinak, ale když si na to člověk zvykne, dá se říct, že platí úsloví „trpělivost růže přináší“.

Zažil jste v Afghánistánu něco, co vás doslova šokovalo?

Slovo šokovalo se snad ani nedá říci, jen jsem si ověřil na vlastní oči to, co jsme opakovaně slyšeli už v přípravě, že v Asii je hodnota lidského života jiná než u nás. A mnohdy je to dost smutné a pro nás nepochopitelné.

Jaká rizika patřila k výkonu vaší mise?

Mezi rizika patřilo určitě tamní prostředí, pro náš organismus exotické, plné cizích bakterií, virů, nemocí a pouštní „havěti“. A pak neustálé bezpečnostní riziko, které zde i přes veškerá opatření je a ještě bude. Prostě člověk musel být neustále ve střehu a nekulébat se dočasným klidem, který střídal i chvíle zvýšeného napětí a nebezpečí.

Kdybyste měl stručně popsat nějaký nezapomenutelný zážitek, našel by se?

Takovým zážitkem by byl určitě můj noční let hlídkovým vrtulníkem mezi afghánskými horami do neznámého prostředí pouště pro pacienta. Poté jeho ošetření v obklopení aliančních vojáků a pod rouškou tmy. Opravdu hluboký zážitek pro českého lékaře, který můžu přirovnat některé akční scény z filmu. Ale tam našťástí vše dobře skončilo a naše vojenské zdravotnictví slavilo triumf.

Co vám ten pobyt dal a co vám vzal? Díváte se na život z jiné perspektivy?

Dal mi určitě moc zkušeností lékařských, ale i vojenských. A hlavně jiný pohled na život a hodnoty kolem nás. Přál bych si, aby lidé věděli, že naši zdravotníci v zahraničí dělají opravdu velký kus poctivé a nelehké práce, kterou alianční armády hodnotí velmi pozitivně a velmi si jí váží. Myslím si, že ten, kdo to nezažije a neuvídí na vlastní oči, nemůže spoustu věcí pochopit, nebo opravdu a upřímně cítit.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: pplk. MUDr. Jan Psutka
a npor. Mgr. Marcela Psutková

Vzpomínky na stáž v Severní Karolíně

V roce 2006 jsem byl vyslán do USA, abych absolvoval zdravotnický kurz pod názvem SPECIAL OPERATIONS COMBAT MEDICAL SKILL SUSTAINMENT COURSE na vojenské základně Fort Bragg v Severní Karolíně, která je domovem přibližně čtyřiceti tisíc vojáků a civilních zaměstnanců armády Spojených států.

Již po přeletu jsem byl upozorněn, že jde o nejtěžší kurz na základně a že studenti velmi často trpí bolestmi hlavy, což se nakonec vyplnilo. Průměrná doba spánku činila čtyři hodiny denně, délka kurzu čtyři týdny. Kurz byl určen hlavně paramedikům speciálních sil Rangers poskytující neodkladnou péči v poli. Mou nevýhodou bylo, že šlo o opakovací kurz pro vystudované paramediky. Tento druh vzdělání v naší republice neexistuje, což ale neznamenalo, že mi tato problematika byla před odjezdem úplně cizí. Druhou relativní nevýhodou byl fakt, že jsem byl jediný zahraniční student ve třídě. Kurz byl členěn do několika bloků a na konci zakončen písemným testem a praktickou zkouškou před porotou.

První blok BASIC CARDIAC LIFE SUPPORT byl zaměřen na poskytnutí základní první pomoci s důrazem na resuscitaci bez pomůcek a na pomoc při dušení.

Druhý blok ADVANCED CARDIAC LIFE SUPPORT byl mnohem složitější. V něm jsme se zaměřili na diagnostiku a léčbu nejčastějších poruch srdečního rytmu, infarktu myokardu, anginy pectoris, plicní embolie a další neodkladné stavy, kdy můžeme včasným zásahem v přednemocniční péči pacientovi zachránit život. Pro diagnostiku a léčbu těchto stavů bylo nutné dobře přečíst záznam srdečního rytmu na EKG, zvolit správnou medikaci a hlavně dobře řídit svůj tým v takto vypjatých situacích, protože v jedné chvíli musíme učinit několik kroků najednou, aby naše práce vedla k záchraně pacienta.

Třetí blok PREHOSPITAL TRAUMA LIFE SUPPORT zahrnoval péči o poranění, se kterými se nejčastěji můžeme setkat v přednemocniční fázi. Jednalo se zejména o dopravní nehody, střelná poranění, poranění břicha, hrudníku, hlavy a páteře, zlomeniny apod. Hlavní důraz byl kladen na systematické vyšetření raněného a správné zhodnocení mechanismu úrazu. Když např. dobře „přečteme“ vrak auta, lze až z 90 % předpovědět, jaká poranění u pacienta najdeme. Nechyběla samozřejmě praktická část při vyprošťování raněného ze skutečného vraku a práce s pomůckami záchranáře.

Čtvrtý blok TACTICAL COMBAT CASUALTY CARE byl přizpůsoben čistě vojenské oblasti, protože jak název napovídá, jedná se o péči poskytovanou za bojových podmínek. Scénář vymysleli vojáci Národní gardy, váleční veteráni vojenské operace Pouštní bouře a veteráni ze Somálska. A tak jsme jednoho odpoledne vyfasovali zbraně, taktiku a zdravotnický materiál. Autobus nás dopravil na cvičiště, které připomínalo opuštěné město. Jedna skupina Rangers byla vyslána do boje a druhé skupině, ve které jsem byl i já, byla přidělena jedna z budov

jako improvizované obvaziště. Tady jsme přijímali raněné (namaskovaní civilisté i vojáci), rozřídili jsme je podle závažnosti a poté ošetřili. Překvapilo mě, že mezi figuranty byli i vysocí důstojníci, ošetřoval jsem např. právníčku. Vůbec jim přítom nevadilo, že do nich pícháme jehly, brali to jako samozřejmost.

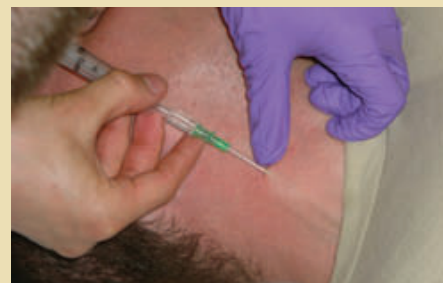

Pak jsme si role otočili. Naše skupina byla vyslána do boje a na bojišti ležela raněná zvířata. Ustřelená noha, probodnutý hrudník, masivní krvácení ze stehen atd. Teď se nám hodilo to, co jsme se naučili dříve. Pracovat s reálným poraněním a ve stresu je právě to, co voják potká v Afghánistánu nebo Iráku. Teprve teď jsem pochopil, proč jsou tito vojáci tak dobří. Způsob jakým výcvik provádějí je možná zarážející, ale srovnajte kvalitu člověka s teoretickými znalostmi z učebny a kvalitu člověka, který absolvoval tento výcvik. Od koho se necháte ošetřit?

Můj studijní pobyt v USA pokračoval stáží ve vojenské nemocnici. A tak jsem měsíc poznával práci na „Emergency“ a potkával své spolužáky z kurzu, kteří zde vykonávali praxi.

Jsem vděčný AČR za to, že jsem dostal možnost poznat něco nového a zároveň poučného. Díky této zkušenosti můžeme řadu věcí uplatnit i v našich kurzech. Absolvování kurzu pro paramediky v délce trvání jednoho roku jsem doporučil speciálním jednotkám. Dnes se jednotka z Prostějova může pyšnit jedním vojákem, který kurz úspěšně dokončil, další momentálně zahájil studium.

**Text a foto: prap. Jan Krutiš
instruktor Katedry všeobecného lékařství
a urgentní medicíny VFZ UO**

WINTER SURVIVAL 2008

Představte si čtyřdenní extrémní závod na hranici fyzických možností, vůle a psychické výdrže. Devatenáct družstev vojenských profesionálů-borců ze čtyř evropských zemí, víc než sto kilometrů přesunů, zdolání několika skalních útvarů a drsné podmínky jesenických hor. Tak právě takový byl čtrnáctý ročník nejnáročnějšího zimního armádního sportovního klání v Evropě, Winter Survival 2008.

Zatímco první den představoval jakési zahřívací kolo v podobě výstupů a sjezdů po sjezdovkách a biatlonového závodu na sněžnicích, druhý den soutěže se nesl v duchu náročného pochodu přes hřebeny Hrubého Jeseníku. Přecházející studená fronta sice zhoršila počasí, ale daleko horší byl nedostatek sněhu a tudíž závodníci museli většinou šlapat po svých. Na trase závodu je čekaly speciální horolezecké disciplíny, střelba z pistole, překonání vodního toku, noční orientační běh a přespání ve volné přírodě. Startovní pole se smršelo na osmnáct týmů, neboť pro zranění odstoupilo družstvo „B“ 43. výsadkového mechanizovaného praporu.

DOTEK PRÁZDNOTY

Na skále pod vrchem Na Vyhliďce se vyhoupla postava v maskáčích. Voják na chvíli zaváhal, jakoby se rozmýšlel, zda skočit dolů, či ne. Pak se ale přece jenom vrhl z dvacetimetrové skály. Za letu se snažil utrhnout zavěšené pouzdro s indicíí, která poté měla pomoci celému týmu v dalším průběhu závodu.

Jeden z účastníků mezinárodního Mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji Winter Survival

2008 měl právě za sebou další disciplínu, kterou pořadatelé příhodně nazvali „dotek prázdnoty“. „Skok byl dlouhý a velice adrenalinový. Plně jsem se soustředil na utržení indicie a povedlo se,“ řekl praporčík Jan Tvrdlík z týmu Univerzity obrany v Brně. Ještě předtím ale muselo kompletní tříčlenné družstvo vylézt po zledovatělé skále na vrchol.

„Nepodařilo se nám utrhnout indicii, což nás velmi zdrželo,“ posteskl si rotný Radek Rejšek z pardubického zásobovacího praporu. Osm týmů, kterým se tento úkol nezdařil, totiž muselo náhradní postupovou indicii získat vyšplháním po laně do patnáctimetrové výšky, kde byla zavěšena.

Nouzové přespání pod Medvědí vrchem bylo dalším průběžným kamenem náročného armádního soutěže. Bez větší úhony ho však přečkalo všech osmnáct družstev, jen nad rámem znavená těla závodníků mučily teploty mírně pod nulou. Vojáci spali pod celtami ve spacácích.

BARMSKÝ MOST

Třetí den účastníky zimního přežití čekaly další disciplíny prověřující jejich připravenost na plnění speciálních úkolů. U některých závodníků byla již znát únava z předešlého pochodu a nohy jim olemovaly bolestivé otlaky. V údolí Bílého potoka vojáci zdolávali přírodní a umělé překážky. Na stanovišti nazvaném „Šaman“ si závodníci odložili veškerou nesenou výbavu a výzbroj, která představuje až dvacetikilogramovou zátěž a při výstupech po svazích Hrubého Jeseníku je velice znát. Jejich úkolem bylo zvládnout tři úseky, které znamenaly zdolání svislého fixního lana, výstup po kmeni stromu, lanovém žebříku a překonání Barmského mostu.

„Na této disciplíně se nám dařilo. Měli jsme po Belgičanech druhý nejlepší čas,“ podělil se při krátkém čekání na dalším sta-

noviští o svou radost z úspěchu praporčík Michal Zavřel z vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu UK Praha.

O několik kilometrů dál soutěžící plnili nové úkoly na skalách. Prvním bylo překonání dvojitého vodorovného lana, které bylo nataženo mezi dvěma skalními bloky vzdálenými od sebe 40 metrů, do poloviny jeho délky a následné vrácení se do prostoru startu. Dalším úkolem bylo bezpečné spuštění člena týmu po šikmém laně k druhé skále a poté jeho vytažení zpět dvěma vojáky z družstva. To simulovalo vyproštění raněného člena týmu. Na závěr se vojáci slanili s batohy a lyžemi na zádech z třicetimetrové skály.

Některé disciplíny byly skutečně důmyslné. „Závod během let získal ohromné renomé. A to především díky klukům z naší katedry, kteří neustále vymýšlejí nové disciplíny a zapracovávají do programu nové poznatky z vojenského výcviku a ze speciální tělesné přípravy,“ uvedl sportovní ředitel závodu a vedoucí katedry tělesné výchovy UO plukovník Miroslav Štípek. Letošní novinkou byl například hod nožem a sekerou. Úkolem každého závodníka bylo pěti hody zabodnout útočný nůž a stejným počtem hodů zaseknout sekeru do tři metry vzdáleného terče.

Armádní Winter Survival je specifický

nejen obtížnými horskými podmínkami a úkoly, ale i velice přísnými pravidly. Ty diskvalifikovaly ze soutěže nadějný tým Vojenské akademie ve Vyškově za neopodstatněné použití zapečetěného mobilního telefonu.

LÁMÁNÍ CHLEBA

Ve čtvrtek odpoledne bylo po všem. Čtyři dny tvrdého soupeření s nástrahami přírody, s náročnými úkoly a se sebou samým, na které nikdo z účastníků do smrti nezapomene. Součet získaných bodů za první tři dny a závěrečný štafetový běh rozhodl o pozicích na stupních vítězů.

Vítězem závodu Winter Survival 2008 se stalo družstvo 22. základny letectva v Náměšti nad Oslavou ve složení nadporučík Martin Hanáček, praporčík Jan Pokorný a rotný David Staněk. „Po víceletém snažení se nám konečně podařilo zvítězit. Jelo se nám v pohodě a měli jsme větší štěstí při plnění disciplín než loni,“ zhodnotil nadporučík Hanáček.

Stříbrné medaile si vybojovali nadporučík Michal Pech, praporčík Milan Menzel a podpraporčík Tomáš Doležal ze Základny munice v Týništi nad Orlicí. Bronz zaslouženě získali studenti pilotní specializace Fakulty vojenských technologií Univerzity

obraný praporčíci Jan Tvrdík, Jan Tancibudek a Petr Záparka.

A jak dopadly další dva týmy z Univerzity obrany? Družstvo Fakulty ekonomiky a managementu obsadilo v celkovém pořadí 14. místo a tým Fakulty vojenského zdravotnictví skončil na 17. místě.

Obtížné soutěže na přelomu ledna a února v Jeseníkách se zúčastnila i zahraniční družstva. Slovenské družstvo bylo z elitního 5. pluku speciálního určení ze Žiliny (8. místo), Belgičané do závodu opět vyslali tým z výcvikového střediska Para-Commando v Marche-les-Dames (15. místo) a z Německa přijeli příslušníci 233. praporu horských myslivců z Mittenwaldu (16. místo). Vojáci z Polska a Slovinska, z jejichž účasti na Winter Survival 2008 se počítalo, nakonec nepřijeli. Toto unikátní klání v zimním přežití letos bohužel přišlo i o čtyřnásobné šampióny. Na start závodu se totiž nepostavili rakouští horalé ze Školy horských vůdců a záchranářů v Saalfeldenu, kteří dokázali vyhrát předcházející čtyři ročníky.

ZDAŘILÝ ZÁVOD

Hlavní podíl na uspořádání soutěže Winter Survival 2008 měla Univerzita obrany. Podle ohlasů a hodnocení zejména zahraničních účastníků se závod vydařil. Víc jak půlroční příprava se tak zúročila. Ke zdárnému průběhu této sportovní akce, která spoluvytváří kredit Armádě ČR nejen doma, ale i v zahraničí, významnou měrou přispěli především příslušníci Katedry tělesné výchovy FVT, dále pracovníci Odboru vnitřní správy UO, Oddělení vnějších vztahů UO, Centra jazykové přípravy UO, Centra simulačních a trenážerových technologií Brno, spojaři z Velitelství společných sil Olomouc, vybraní studenti a pracovníci UO.

Tíha mravenčí práce pak ležela na organizačním štábu pod vedením zástupce rektora UO plukovníka gšt. Josefa Trojana, který už dnes přemýšlí nad tím, jak udělat příští jubilejní ročník WS ještě dokonalejším. Vždyť jde o událost dávající našemu armádnímu sportu novou dimenzi a Univerzitu obrany v Brně možnost skvělé prezentace.

Text a foto: Pavel PAZDERA

Jak jsme vyzráli na běžky...?

A bylo to tady. Vojenský výcvik studentů v zimních podmínkách.

Termín: druhá polovina ledna 2008, místo konání: Vojenská zotavovna Bedřichov, Krkonoše – Špindlerův Mlýn. Mladým obecně, a studentům zvlášť, hory nejsou cizí a proto jsme se všichni těšili, že si po náročném semestru odpočineme jak od studia, tak i od těsné uniformy.

Přípravy, odjezd a ubytování proběhly bez jakýchkoliv nevšedností. Avšak rozdělení do družstev bylo zábavnější. Vystoupili jsme na kopec – nekopec (snad i letiště v Tuřanech má větší spád) a za mohutného pokřiku spolužáků jsme se rozjžděli, lépe řečeno snažili se rozjet. Po testovacím oblouku, v lepším případě dokonce po dvou, byl každý student odměněn číslem skupiny, které předurčovalo budoucí krkolomnost sjížděných tratí. Vpodvečer následovala povinná teorie na téma „Bezpečnost na horách“. Přednášky se ujal sám hlavní instruktor, jemuž anonymní osazenstvo zadní části zasedací místnosti udělilo po zásluze titul „Horský vlk“. A zítřka už naostro – hurá na lyže!

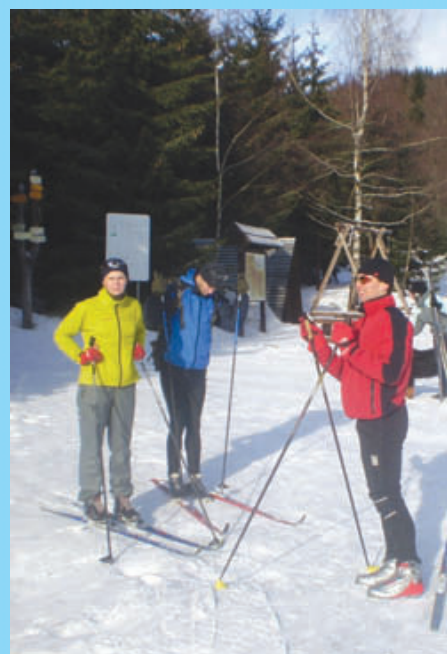
Druhého dne na svahu lyžařského areálu Medvědíň každý z nás dělal, co uměl. Většina

se snažila bedlivě řídit pokyny instruktorů a hbitě reagovat na jejich doporuční typu: „Přítlač, tak přítlač!“ Někteří však, překvapení ztuhlostí kolen a ochromeni vidinou blízkého se nezdaru, nedbali na dobře míněné rady. V obrovské rychlosti se otočili a nazpět volali: „Kdybych přítlačil, tak bych se...“ a volání i s lyžařem zmizelo v oblacích sněhu „a lá Anděl na horách“. Sjezdové disciplíny jsme přesto přežili v relativním zdraví. Za „rohem“ však čekal nevyzpytatelný běžeký výcvik, který měl prověřit naši fyzickou zdatnost a ve finále pokořit, či případně zdeptat i naši psychickou kondici.

Přesun na běžkách probíhal z Horních Míseček směrem na Benecko. Díky nepříznivému počasí byla trasa zkrácena z obávaných padesáti kilometrů na zdánlivě milosrdných patnáct. Ale i ty se mnohým z nás staly téměř osudnými. Ukázalo se, že najít vhodný typ vosku pro danou teplotu sněhové pokrývky není vůbec jednoduché. Několikacentimetrové chuchvalce mokrého sněhu na skluznici běžekých lyží nás přesvědčily o naléhavosti celého problému. Běžky nám zkrátka neumožňovaly téměř žádný pohyb vpřed a chovaly se jako tvrdohlavý mezek.

Během vymodlené přestávky na občerstvení v malebné horské chatě na vrcholcích Benecka se samozřejmě živě diskutoval problém špatné a nedokonalé výstroje. Padaly

přitom fantastické návrhy na její zdokonalení v nejrůznějších směrech. V Novém Městě na Moravě by se divili, jak mají vypadat moderní vojenské lyže pro přesun. Vynálezů byla spousta. Se souhlasným mručením se například setkal návrh na zabudování teploměru s digitálním displejem, který by

ukazoval přesnou teplotu sněhu a dokonce doporučil i typ vosku. Smolaři si v průběhu vědecké rozpravy k nelibosti ostatních příseďících ošetřovali krvavé puchýře a uvažovali, jak zvládnout s trochou zdravé kůže zbytek cesty. Po životadárném odpočinku a promyšleném přemazání lyží, které stejně nepřineslo očekávané výsledky, jsme s obrovským vypětím dokončili závěrečnou část běžeké túry.

Na zpáteční cestě nepříliš pohodlným autobusem do Brna, si můj soused povzdychl: „Z peněz, které získáme za úspěšné patentování námi vylepšených vojenských běžekých lyží, bychom si mohli koupit nějaký lepší autobus.“ Spiklenecky se usmál a provokativně zajel prstem do vykotlaného otvoru ve výplni sedadla. To víte, ekonomové, ti se nezaprůu.

PS: Poděkování za trpělivost a svědomitý přístup k vedení aktivního lyžařského výcviku patří našim učitelům – pplk. Stanislavu Chvostovi, mjr. Davidu Ullrichovi a Mgr. Tomáši Novohradskému. A kdyby měli tito pánové chuť jet s naší četou i příště, vůbec bychom se nezlobili.

Text a foto: pprap. Šárka Hessová, studentka FEM

Studenti na vrcholcích Vysokých Tater

Na sklonku prosince minulého roku se skupina příslušníků horolezeckého kurzu při Univerzitě obrany vydala na dobrodružnou výpravu do Vysokých Tater. Zážitky a dojmy začínajících horolezců zaznamenal jeden z účastníků výpravy pprap. Martin Přemyslovský.

Během vánočních prázdnin se nám naskytla jedinečná příležitost prověřit si své teoretické znalosti na stěnách slovenských velehor. Po napjatém sledování lavinové situace a sněhového zpravodajství ve Vysokých Tatrách padlo 26. prosince konečné rozhodnutí. Jedeme! Cílem byly vrcholy hor v okolí Zlomiskové doliny.

Život horolezce je tvrdý. Zejména pak časné ranní vstávání, neboť rychlost je v horách polovina úspěchu. Proto jsme do Tater odjízďeli z Brna o půl druhé ráno. Po strastiplné cestě přečpanou Toyotou Yaris nás čekalo nádherné ráno na Štrbském plesu. Odsud jsme pokračovali na Popradské pleso (1515 m n. m.) a pak dále Zlomiskovou dolinou až k Ladovému plesu (1925 m n. m.).

Jelikož naše fyzická kondice nebyla tak dobrá, jak jsme předpokládali, výstup nám trval déle. Rozhodli jsme se, že již nepolezeme na žádný z okolních štítů, ale raději si procvičíme pohyb v mačkách a jiné znalosti potřebné pro lezení v horách. Vysokohorské lezení má svá specifika, a tudíž skýtá i svá úskalí. Museli jsme si osvojit pohyb ve sněhových žlabech, lezení ledopádů i mixů, především pak chytání pádů. Večer nastala chvíle pro přípravu večere a věcí na příští výstup.

Život horolezce je značně ovlivněn přírodou a v zimním období především dostatkem světla. Aby byl návrat co nejbezpečnější, je nutné vyrazit velmi časně. Náš „base camp“ jsme tedy opouštěli za úsvitu. Stěna se jevila nepřekonatelná, ale s dobrým vedením a velkou spoustou vůle se nám podařilo překonat první ledopády a mixy. Zanedlouho jsme již mířili k vrcholu Končité (2535 m n. m.), který jsme zdolali bez velkých obtíží, byť každá lezecká trojice jinou cestou. Výhled z tohoto místa nás nesmírně uchvátil. Na dlouhé rozjímání však bohužel nebyl čas. Sestup bývá často nebezpečnější než samotný výstup, a tak jsme se rozhodli vracet centrálním žlabem, dokud nám přálo počasí a světlo. Večer jsme pak rozjímali při horké polévce a při pohledu na příkrou severozápadní stěnu Končité se podívovali sami sobě.

Druhý den byla našim cílem Zlobivá (2428 m n. m.). Výstup neměl být příliš

náročný, a tak jsme se rozhodli vyzkoušet lezení na „ostrém konci“ lana. Díky překrásnému počasí a pevně vůli všech horolezců jsme i tentokrát dosáhli hlavního vrcholu. Naskytl se nám krásný výhled na všechny

okolní vrcholy i na údolí skryté pod silnou vrstvou mraků trvající inverze. Po náročném sestupu centrálním žlabem byl již nejvyšší čas sbalit stany a vydat se zpět do několik set metrů níže položené civilizace. Po vyčerpávajícím pochodu s krátkou občerstvovací zastávkou na Chatě kapitána Morávky jsme dorazili na Štrbské pleso.

Horolezectví ve vysokých horách má své vlastní osobité kouzlo, které je pro všechny, kteří to nezkusili, nepochopitelné. Mnozí nás zřejmě budou považovat za blázný, dokud si sami nevyzkouší chuť oné volnosti, okoušené dávkou adrenalinu a spoustou kamarád-

ství, které sahá často mnohem dál, než na jednu lanovou délku.

Text a foto:
pprap. Martin Přemyslovský, 22-3 LRT
Foto: David Ullrich

Vítězslav Gardavský: Kdybych byl rektorem univerzity

(K 30. výročí úmrtí
†7. 3. 1978)

„Kdybych byl někdy rektorem univerzity, nechal bych shromáždit všechny prvňáčky a pronesl bych k nim řeč: „Dobrý den, milé kolegyně a milí kolegové. Já jsem rektor této univerzity, ale nedejte se mýlit tím honosným titulem. Ve skutečnosti jsem to, co vy, student...“

Prvním předpokladem studia – na rozdíl od učení – je, že nemá konce. (...) Učení má bezprostřední, krátký užitek (...). Bylo by proto málo, (...), kdybyste si mysleli, že jste se sem přišli vyučit. (...) Ale vysoká škola vám nabízí víc. (...) Vysoká škola je příležitostí pro vaše schopnosti a talenty. Je či může se stát jejich rozhodnou provokací. Jak? Čím? Na dvojí způsob. Předně tím, že vystaví vaše schopnosti zátěži. (...) Pravá zátěž je v tom, že vysoká škola bude chtít od vás slyšet, jaký je váš osobní poměr ke studované látce, váš kritický soud, vaše interpretace. (...) Druhý způsob, kterým vysoká škola napomáhá rozvoji vašeho ducha je, (...) že vás naučí odstupu od předmětů (od světa).“ Podrobněji tuto Gardavského úvahu obsahuje celý šestý dopis z deseti jeho dopisů o univerzitě, nazvaných *Milá paní kolegyně* (Brno 1973).

Uvedené dílo je jen jedním z jeho mnoha knížek. U nás i ve světě se proslavil knihou *Bůh není zcela mrtev. Úvaha o křesťanském teizmu a marxistickém ateizmu*, se kterou – jako tvůrčí marxista – vstoupil do dialogu s význačnými teology světa. Vzbudil v nich takový respekt, že jeden z nich, děkan Evangelické teologické fakulty Karlovy univerzity, prof. ThDr. K. Pokorný bývalému rektoru Vojenské akademie plk. doc. Ing. Karlu Kotkovi, CSc. řekl: „Znám filosofa Vítězslava Gardavského asi jako jediného učitele Vojenské akademie. Když jste měli takové učitele, to jste jistě dobrá škola.“

Plk. doc. PhDr. Vítězslav Gardavský, CSc. (1923-1978) učil na Vojenské akademii v Brně v letech 1953-1970. O jeho životě a díle vyšly dva sborníky: První v roce 1993 k jeho nedožitým sedmdesátým narozeninám *Vítězslav Gardavský – filosof, dramatik, básník, spisovatel – a voják* (uspořádal L. Hlaváček). Druhý v roce 2000 k jeho nedožitým 75. narozeninám a 20. výročí úmrtí *Kdo byl Vítězslav Gardavský* (uspořádal Vladimír Gardavský). Napsali do nich jeho spolužáci, posluchači (např. zpěvák a skladatel Petr Ulrych), kolegové z kateder, spisovatelé, divadelníci a vědci (např. i česko-švýcarský teolog J. M. Lochman, Basilej).

Plk. v. v. doc. PhDr. Jiří Sedlák, CSc.

Jánošíček slaví letos dvacetiny

Folklorní soubor Jánošíček oslaví letos v září své dvacáté jubileum. Jeho písně a tance za dobu svého trvání rozepívaly a roztančily tisíce příznivců doma i v zahraničí. A možná právě proto, že dětský folklór dokáže otevírat lidská srdíčka, vedou manželé Kozubovi soubor rádi. Je jejich neodmyslitelnou součástí, jejich zábavou a zároveň relaxací po každodenní práci.

Skvělé zázemí pro práci souboru Jánošíček poskytuje Klub Univerzity obrany. „Bez této podpory by soubor těžko mohl fungovat, je to pro nás velká jistota“, projevuje vděčnost Zdenka Kozubová.

Členskou základnu tvoří děti a mládež ve věku od pěti do devatenácti let a dnes zahrnuje kolem devadesáti členů. Zvláštností je jeho programová náplň. Soubor působící na Moravě se totiž věnuje interpretaci temperamentního slovenského folklóru. „Udržujeme návaznost na slovenskou kulturu. Naše děti se tak přirozenou formou seznamují se slovenským jazykem a rozumí mu,“ říká Zdenka Kozubová, jež se folklóru věnuje od svých patnácti let. Soubor, který má taneční složku i vlastní cimbálovou muziku, se inspirovuje slovenským folklórem Myjavy, Liptova, Oravy, Terchové, Detvy, Zepelína, Šariše a dalších regionů. Na svém kontě má Jánošíček řadu úspěšných vystoupení na domácí i

zahraniční scéně. Mladí folklóristé vystupují na festivalech v Brně, Rožnově, Strážnici, Miloticích či Mistríně, účastní se také benefičních koncertů a dobročinných akcí. Na zahraničních pódii předvedli členové souboru své taneční i muzikantské umění ve Francii, Dánsku, Belgii, Turecku, Itálii, Bulharsku, Litvě, Španělsku či ve Švédsku a pochopitelně na Slovensku. Za svůj velký úspěch však považují účast na celosvětovém festivalu Vasshoi v japonské Osace, kde v roce 2000 vystoupili jako jediný zástupce České republiky. Díky cestování do různých částí světa zažívají všichni nejenom potlesky na svých vystoupeních, ale poznávají i zajímavé země s jejich odlišnou kulturou. Jánošíček často vystupuje také na různých akcích naší univerzity, naposledy například 22. února na IV. reprezentačním plese UO ve Voroněži.

Text: Mgr. Zdenka Dubová

Foto: archiv Jánošíček

Potraviny, nápoje, nábytek, rybaření, veteráni a minerály

Tímto titulkem lze charakterizovat dění v březnu na brněnském výstavišti. Potraviny a nápoje budou od 4. do 7. března obsahem mezinárodního potravinářského veletrhu SALIMA. Jeho program bude zaměřen mimo jiné na biopotraviny. Jedná se o produkty kontrovaného ekologického zemědělství z nichž jen řetězce COOP budou nabízet padesát druhů. Ochtutat bude možné i výrobky označené titulem Česká biopotravina 2007. Patří mezi ně i Pošumavský biomed včelaře Jana Pintíře. Jako jediný v ČR se přirozenou cestou vyrovnal s varoázou včel, která ničí naše včelařství. Z velkých producentů bude vystavovat mlékárenský gigant Interlacto, který vstoupil s ročním miliardovým obratem do kraje Vysočina pod názvem Moravia Lacto. Mražené mořské produkty budou od ostravského Kimbexu a cukrovinky s hračkou od Disneye budou od Marketingu System International z brněnských Modřic. Evropské cukrovarnictví dnes produkuje hlavně biolih. V doprovodném programu se setkají ministři zemědělství a prezidentí agrárních komor Visegrádské 4. Invazi Asie bude prezentovat Asijský den a pavilon E jako Asijský pavilon. Mladí kuchaři, cukráři a číšníci ze střední Evropy se utkají v soutěži Gastro junior Brno 2008.

Souběžnou akcí bude prestižní soutěž o Zlatý pohár PIVEX Pivo 2008, jehož se účastní na 21 pivovarů. Její úroveň je nesmírně vyrovnaná a bude zastoupen i jeden z nejsilnějších ležáků Evropy – náchodský Primátor Premium.

Potřinácté proběhne mezinárodní vinařský veletrh VINEX. Z velkých firem budou zastoupeny Vinium Velké Pavlovice a České vinařské závody se známkovými víny, Zemědělská a.s. Čejkovice s perlivými víny, dále Vinařství Valtice

a Bronislav Vajbar vinařství Rakvice. Ze zahraničních vín z celého světa lze uvést aspoň tokajské, jež vzniká díky specifické místní plísni, napadající hrozny pozdního sběru v Tokajské oblasti od společnosti Tokaj Vinum Hungaricum Association.

Jedním z prostředků propagace vína je i vinná turistika. Tak vznikla v Bořeticích na jižní Moravě Svobodná spolková republika Kraví Hora. Jde o recesistický stát, v jehož ústavě je i článek týkající se obrany: „při ohrožení republiky ať každý kdo má doma zbraň se jí chopí, oblékne si vyšívání košelu a dostaví se do vinného sklěpku ministra obrany“. Odborníkům ponechávám k posouzení, zda obránci budou „sklěpky“ bránit do poslední sklenice a hlty vína. I Bořetice budou zastoupeny mezi malými vinaři na Vinexu.

Mezinárodní veletrh bydlení MOBITECH bude probíhat od 26. do 30. března a bude se ho účastnit francouzský designér Thibault Desambre. Jde o významného tvůrce, který spolupracuje s firmami jež vytvářejí světové trendy jako je Ligne Roset. Pracoval i pro světového výrobce klavírů Pleyela. Druhou částí jeho života je sport. Účastnil se Tour de France. K vidění bude i expozice Technologie a Design s podtitulem Bydlíme se spotřební elektronikou. Na souběžně probíhající veletrhu Rybaření můžete shlédnout nejen vybavení pro více než 750 tisíc našich vyznavačů této relaxace, ale i bazén s živými trofejními rybami.

Pro všechny zájemce o veterány bude 22. března k vidění Burza historických vozidel, náhradních dílů a výstava historických vozidel Motortechna a 29. března mezinárodní prodejní výstava minerálů, fosilií, šperků a přírodnin Minerály Brno. Bude zajímavé zda se na ní objeví nejnovější kovové archeologické nálezy. Pocházejí od soudobých hledačů vybavených detektory kovů, jež tak protizákonně rabují naše archeologická naleziště.

Dr. Vít Pospíšil

O vojně humorně

Humorně vylíčil život vojáků základní služby v Československé lidové armádě padesátých a šedesátých let redaktor vojenského tisku (později dramaturg a vedoucí oddělení humoru v ČST a autor několika televizních komedií) **Vlastimil Nesrsta** (1928-1998) v novele **87. týden** (Praha 1963).

Pluk má před sebou v 87. týdnu „vojančení“ desátníka Jana Hadry (zároveň předsedy svazácké organizace) náročné vojenské cvičení a Hadra je přidělen pomáhat v jeho přípravě písaři svobodníku Vorlíčkovi. Ten ho přivítá s lahví v ruce: „Na naše úspěchy v boji. Na další zvládnutí náročných úkolů, před nimiž stojíme! A před kterými nikdy necouvne!“

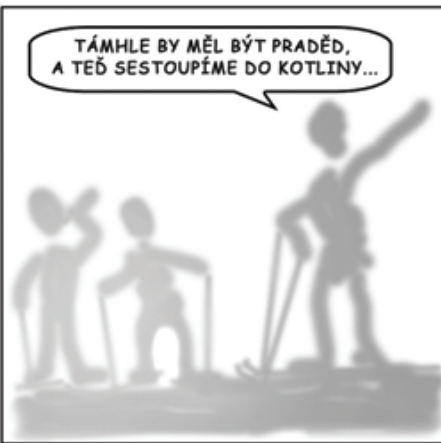
Nesrsta zde ironizuje frázování tehdejších velitelů a politruků. Když rotmistr vznesl otázku: „Rád bych věděl, kterej mizera přišel na to, že na vojně musí všechno začínat v noci?“, zareaguje Vorlíček téměř švejkovsky: „Než se nadějeme, povede se válka jen od šesti do dvou. Podle gentlemanské dohody se bude na některých úsecích fronty válčit dokonce jen pět dní v týdnu. Noční řeže se budou omezovat, přesčasy budou placeny, kdyby náhodou někdo někoho zastřelil, tak půjde před tribunál, a připravují se prý ještě další výhody jako rekreace.“ Předvede se i proviantní náčelník, který obhajuje kuchaře uvařivšího roštěnku neurčité chuti a zaútočí na hlavního brblala: „Vzpomeňte si, človče, na ty čtyři sovětský námořníky, co ztroskotali. Snědli opasky, boty a harmoniku, a když je vylovili, tak říkali všechno možný, ale na stravu si nestěžovali.“

Nesrstova novela není ovšem jen ironizováním přemíry schůzování, frázování, atd., ale celkově podává pozitivní obraz ČSLA.

Plk. v. v. doc. PhDr. Jiří Sedlák, CSc.

KOMIKS

DÍL 6. - ZIMNÍ VÝCVIKOVÝ KURZ - MLHA

Lehce satirický pohled do hlubin vojákovy duše.

BRNĚNSKÉ VOJENSKÉ OSOBNOSTI

Podporučík JUC. Miloš Wurm

Jeden z našich slavných legionářů Miloš Wurm se narodil v Brně 22. listopadu 1892 v přední vlastenecké rodině. Jeho pradědeček Antonín Wurm byl známý buditel jihomoravského venkova a revolucionář z roku 1848. Dědeček Josef z Klobouk u Brna byl národním vůdcem jižní Moravy a poslancem moravského zemského sněmu. Otec Miloše Wurma byl ředitelem banky Slavie, členem mnoha národních spolků a publicistou. Matka Jindřiška byla spisovatelka, významná pracovnice ženského sociálního hnutí a představitelka pacifistického hnutí.

V letech 1903–1911 vystudoval Miloš Wurm I. české gymnázium v Brně na dnešní třídě Kpt. Jaroše a poté navštěvoval právnickou fakultu v Praze. Zde rozvíjel svoji společenskou a literární činnost. Přispíval do mnoha časopisů s protiválečnou tema-

tikou a stal se členem mnoha studentských organizací. V roce 1913 patřil k bojovníkům za zřízení české univerzity v Brně. Jako přesvědčený pacifista si vymohl prezenční vojenskou službu u zdravotnického sboru, aby nemusel vzít do ruky zbraň. Po vypuknutí první světové války narukoval do Prešpurku (dnešní Bratislava) jako nižší poddůstojník a stal se velitelem sanitního oddílu. Byl odeslán na haličskou frontu a tam během ruské ofenzivy upadl 12. září 1914 s částí svého sanitního oddílu do zajetí.

V Rusku prožil dva roky v zajateckých táborech na Sibiři – v Krasnojarsku, Berezovce za Bajkalem a v mnoha dalších. Musel se vyrovnat se zklamáním svých ideálů o světovém míru a mravním pokroku lidstva. Přesto napsal v roce 1916 „Provolání pro doby míru“, v němž apeloval na lidstvo, aby prožitá válka byla skutečně tou poslední. V září 1916 se v tumeňském zajateckém táboře přihlásil dobrovolně do vznikajících československých legií v Rusku. Carská vláda však bránila rozšíření čs. vojska, a proto Miloš Wurm vstoupil 16. listopadu 1916 do srbské dobrovolnické divize, která se formovala v Oděse. Zde sloužil v hodnosti podporučíka jako velitel čety náhradního praporu. V lednu 1917 se svým praporem odcestoval přes Petrohrad, přístav Murmansk, Anglii a Francii do řecké Soluně. Na soluňské frontě byl instruktorem a velitelem bombášů (vrhačů granátů) u 2. roty 3. praporu 7. pluku srbské divize a účastnil se tuhých bojů. Když v prosinci 1917 francouzský prezident R. Poincaré vydal dekret o zřízení československé armády ve Francii, okamžitě požádal o převelení a 6. dubna 1918 byl společně s dalšími dobrovolníky odeslán do Francie. Dne 3. května 1918 dorazil do Cognacu a byl zařazen k 22. čs. střeleckému pluku. V Saint-Maixentu absolvoval náročný dvouměsíční důstojnický kurz. Dne 13. srpna 1918 byl přidělen k 11. rotě 22. pluku jako velitel čety. (Wurmova francouzská uniforma je dnes uložena ve sbírkách historického odd. Moravského zemského muzea.)

Miloš Wurm jako „podporučík“ srbské dobrovolnické divize v Oděse koncem roku 1916

Padl na samém konci války 24. října 1918, když jeho četa dostala rozkaz obsadit nepřítelem úporně hájené návrší u Vouziers v Ardenách. Během útoku zahynul po zásahu tlakové vlny způsobené dělostřeleckým granátem. Nejprve byl pohřben v Chestres, kde na prostém dřevěném kříži byl napsán tento dvojjazyčný nápis: „Podporučík Miloš Wurm padl hrdinně v boji 24. X. 1918.“ Rozkazem velitele IV. francouzské armády z 9. listopadu 1918 byl in memoriam vyznamenán francouzským Válečným křížem s palmou. O převoz ostatků do vlasti se postarali Wurmovi rodiče.

Rozloučení s Milošem Wurmem 7. dubna 1923 se pro město Brno stalo příležitostí k uctění památky všech padlých legionářů. Katafalk s jeho rakví byl umístěn na náměstí Svobody a pietního shromáždění a následného průvodu na ústřední hřbitov se účastnilo 60–80 000 lidí. Ostatky byly uloženy v rodinné hrobce (skupina 54, hrob č. 77).

Osudům Miloše Wurma věnovala pozornost řada dobových listů a vyšly také dvě brožury (od Josefa Kudely a Lva Švyhnose). V roce 1924 byla po něm pojmenována ulice v Masarykově čtvrti a dne 28. října 1926 byla ve vestibulu jeho gymnázia (na tehdejší Legionářské třídě) odhalena pamětní deska.

Stranu připravil: Vlastimil Schildberger, ml.
Foto: ze sbírek historického odd. Moravského zemského muzea

První hrob Miloše Wurma na hřbitově osady Chestres u Vouziers ve Francii

Soutěžní křížovka o super čepici!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 14. března 2008.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz

Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 5 jsou Pavel Kučera a Nikola Drábková

Šance
pro dva čtenáře

	PŘIROZE- NÁ PRYS- KYRICE	1	ZVÝŠENÝ TON	INICIÁLY HERCE TOPFERA	JMÉNO FENKY	AKVARIJ- NÍ RYBA		EVROPSKY STAT	VŮZ	MNOŽSTVÍ USAZENÉ HMOTY odb.
SŇÁTEK							NĚMEC			
OKAMŽIK řidč.							KOŘIST kníž. KRUHY			
ZKRATKA ČESKÉ POLIT. STRANY				PŘEPJATÁ SETRNOST LITERÁRNĚ TVORIT						
LIBYE celní kód			POTRUBÍ NA PÁRU CHLAPECKÉ JMÉNO							
POSVÁTNY BYK					AVŠAK PŘÍSLOVCE MÍSTA zast.				KLÍČ angl.	NAHÝ MODEL
	KŘÍČET TLUKOT					KANADSKÝ ZPĚVÁK REVOLVER				
CITOSL. TIKOTU							SEKNUTÍ kníž. ZÁVAZEK			
OZVĚNA kníž.				TROPICKÝ KOMÁR JEDNODU- CHÉ JÍDLO						
DĚTSKÝ POZDRAV			SÍDLO V MALI HOSPODÁŘ						NADĚLAT NA NĚCEM ZUBU řidč.	ODEZVA
OZVUK kníž.					ZNAČKA TITANU SPZ TÁBOR			OZNAČENÍ MOUKY		
PÍPAT přen. expr.						BOJ. PRŮZK. HLÍDKA zkr. ZÁCHRANNÉ PLAVIDLO angl. zkr.				
	SLANIŠKO	KOUZLO bás. SPZ OSTRAVA					ÚL zast. SPZ PRAHA			
MINULÉHO ROKU					OBAL KNIHY ST. VZTAŽ ZÁJMENO					
ŽESNKÉ JMÉNO						NÁZEV RUČNÍ PLETACÍ PŘÍZE				
NÁŠ BÝVALÝ PREMIÉR						ČÍSLOVKA				EDIS, LY SOLLO

Perličky ze školy. Lítost je rodu ženského, protože ...

Letecká technika přerovské základny

23. základna Vrtulníkového letectva Přerov má tři pilotní letky, 231. vrl vybavenou vrtulníky Mi-24/35, 232. vrl vybavenou vrtulníky Mi-17 a Mi-171Š a 233. vrl SAR vybavenou vrtulníky W3A Sokol. V dnešním článku budu pouze představovat vrtulníky, které je možné pozorovat na letišti v Přerově.

Mi-24/35 hlavní bojový vrtulník AČR

Je určen pro přímou podporu pozemních jednotek, ničení obrněných cílů a přepravu osob, případně nákladu s přepravními možnostmi. Konstrukce je klasickou koncepcí s pětistým nosným a třílistým vyrovnávacím rotorem. Charakteristickým znakem Mi-24 je na pilotní prostor navazující nákladová kabina o délce 2,83 m, šířce 1,46 m a výšce 1,2 m. V ní převážený osmičlenný výsadek může vést palbu svými osobními zbraňemi upevněnými v úchytech otevíratelných bočních oken. Přístup umožňují na každém boku vertikálně otevíratelné dvoukřídle dveře. Vrtulník je opatřen křídlem, které kromě nosiče zbraňových závěsníků odlehčuje při vyšších rychlostech nosný rotor až o třicet procent. Opatřen je tříkolovým, hydraulicky zatahovatelným podvozkem.

Výzbroj vrtulníku tvoří PTRS 9M 114 (AT-6 SPIRAL), které jsou nesený a odpalovány z 2 x 2 válcových kontejnerů umístěných opět na závěsnících na koncích křídla. Dále bloky B-8V pro dvacet neřízených raket S-8 ráže 80 mm, kanónové kontejnery UPK-23-250 s dvouhlavňovým kanónem Gš-23L a zásobou 250 nábojů, univerzální zbraňové kontejnery GUV9A s možností instalace automatického granátometu 9-A-800 ráže 30 mm nebo jednoho čtyřhlavňového kulometu 9-A-624 ráže 12,7 mm a dvou čtyřhlavňových kulometů 9-A-622 ráže 7,62 mm. Vybaven je motory TV3-117V s vylepšenými výškovými charakteristikami a možností instalace zařízení pro ochlazování výstupních plynů a přídatnými palivovými nádržemi o objemu 450 litrů.

Základní takticko-technická data vrtulníku Mi-24/35

- Maximální rychlost: 310 km/h
- Cestovní rychlost: 260 km/h
- Maximální přeletová vzdálenost: 750 km
- Taktický dolet: 160 km
- Praktický dostup: 4 500 m
- Stoupavost u země: 750 m/min
- Únosnost: 2 400 kg
- Hmotnost prázdného vrtulníku: 8 400 kg
- Maximální vzletová hmotnost: 12 500 kg

Mi-17 zdokonalená verze typu Mi-8

Jde o střední víceúčelový dvojmotorový vrtulník klasického uspořádání s pětistým nosným a třílistým vyrovnávacím rotorem, určený zejména k přepravě osob a materiálu. Vrtulník je zdokonalenou verzí typu Mi-8.

Pohon zabezpečují motory TV3-117MT o výkonu 2 x 1435 kW. Vybaven je navigačními, informačními a spojovacími prostředky, které umožňují bezpečnou přepravu i za velmi nepříznivých podmínek ve dne i v noci. Drak vrtulníku je klasické koncepce ze slitin lehkých kovů. Pilotní kabina je třímístná. Nákladová kabina o délce 5,34 m, šířce 2,32 m, a výšce 1,8 m je v levé přední části vybavena posuvnými dveřmi. V zadní části nákladového prostoru jsou dvoukřídle nákladové dveře. Vrtulník má tříkolový nezatahovací podvozek. Na bocích trupu jsou závěsníky pro dvě přídatné palivové nádrže o celkovém objemu 1830 litrů. Základní sériově vyráběná víceúčelová verze pojme až čtyřiačtyřicet osob, nebo 4000 kg nákladu, případně dvanáct raněných. Nákladová kabina je opatřena navijákem s nosností 150 kg určeným zejména pro vyzvedávání osob ze země. Pod trupem je dále umístěn

závěsník pro přepravu nákladu do hmotnosti 3000 kg.

Základní takticko-technická data vrtulníku Mi-17

- Maximální rychlost: 250 km/h
- Cestovní rychlost: 225 km/h
- Dolet (s 25 cestujícími): 500 km
- Taktický dolet: 350 km
- Maximální přeletová vzdálenost: 930 km
- Praktický dostup: 4 500 m
- Stoupavost u země: 4,5 m/s
- Únosnost: 4 000 kg
- Hmotnost prázdného vrtulníku: 7 055 kg
- Maximální vzletová hmotnost: 13 000 kg

Mi-171Š nejmodernější modifikací vrtulníku Mi-8

Vrtulník 171Š je nejmodernější modifikací vrtulníku Mi-8. Při konstrukci se vycházelo ze zkušeností z operačního použití předchozích verzí vrtulníku Mi-8/17. Tento typ se vyznačuje použitím výkonných motorů TV3-117VM s vylepšenými charakteristikami při provozu ve velkých výškách nebo v prostředí s vysokou teplotou vzduchu. Část vrtulníků je vybavena sklopnou nájezdovou rampou a část dvoukřídlymi nákladovými vraty. Přístup do nákladové kabiny zlepšují také druhé rozšířené dveře v její pravé přední části. Tyto dveře umožňují rychlejší a tím i bezpečnější nakládání a vykládání lidí i materiálu. Vrtulník má modernější přístrojové vybavení, šest vnějších závěsníků pro celou škálu výzbroje, pancéřování pilotní kabiny i důležitých agregátů a další vylepšení. Ta umožňují, aby fungoval nejen při klasické přepravě nákladů nebo vojáků, ale i při aeromobilních operacích na bojišti, kdy může podvěšenou výbrojí i pohyblivými kulomety umlčovat protivníka v místě vysazení. Stroje jsou navíc vylepšeny například zařízením na ochlazování výstupních motorových plynů, pancéřováním, systémem nočního vidění, tlumičem vibrací nosného rotoru či přístávacími světly.

Text: Ing. Michael Borůvka, K-205

Foto: www.army.cz,
www.prerov.army.cz

